

ARAD-I KÖZLÖNY

52. évfolyam, 23. szám

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

Péntek, 1937. január 29.

A Radek-ügy

Képzeliük el, hogy az egyik európai nagyhatalomban, tegyük fel Angliában, az uralmon levő miniszterelnök egy év leforgása alatt politikai és közigazgatási munkatársai közül százat kivégeztet, az ország legkitűnbőbbjeit, államférfiakat, publicistákat, tábornokokat, szakembereket, akik addig a megbecsülés közepontjában állottak és a rendszer pilléreinek számítottak. Képzeliük el, hogy Baldwin kivégezteti MacDonaldot, Churchillt, Attlee örnagyot, Shaw-t, Garwint, Rothermeret, Beaverbrook-ot s még kilencven hasonlót. Vagy Franciaországban Leon Blum főbelöveti Tardieut, Doumerguet, Lavalt, André Gide-et, Charles Maurast, Pétain tábornagyot s még kilencvenet. Olaszországban Mussolini Balbo-t, D'Annunziót, Badoglio-t, Grandit, Suvich-ot, Németországban Hitler Göbbelset, Rosenberget, Neurathot, Göringet, Gerhardt Hauptmann-t? Beszélhetnénk arról, hogy ezekben az országokban jogállapot uralkodik? Nem botránkozna meg a világ s nem verné félre a politikai harangokat a kommunista sajtó, s szólna barbarizmusról, kegyetlenségről, a korrump rendszer végvonaglásairól? Egyenesen elképzelhetetlen arányu volna a visszhang, amit ilyesmi keltene, ha nyugati civilizált államban történik, elképzelhetetlenek az agitáció méretei, amit a rendszer ellenfelei kifejtetnének. Kivégeztetni csaknem egy fél parlamentet. A világ végét látnók, eljönni, ájuldoznánk, végrendeletkéznénk.

Ezzel szemben még mindig akadnak, akik Szovjetországot ma is Eldorádónak tartják, a „kicsire nem nézünk” alapján. Ha a harmadik trockista pört is „elintézi” a moszkvai rémítörvényszék, akkor egy év alatt körülbelül száz szovjetvezért tett el láb alól Sztalin. A rendszer megalapítóit és évtizedes vezetőit, kár a neveket felsorolni s elégséges, ha a legújabb „terrorista csoportból” kiemeljük Radeket, Bucharint és Sokolnikovot. A szovjetpápákat, akik nevéhez a rendszer ugyanugy oda volt nőve, mint a fasizmus Mussolini vagy Balbo nevéhez. Két elméletet állíthatunk fel a moszkvai rémítörvényekről. Vagy ártatlanok a vádlottak s akkor a kommunizmus a világ legszédítőbb juszticimordját követi el s Sztalin a legzászább módon számol le személyi ellenfeleivel, vagy valóban bűnösök és megérdemlik a halált s akkor az eset feltárja a szovjet belső gyengeségét, mert ime a rendszer legjobbjai, a vezérpolitikusok és a vezérpublicisták között kell keresni a hazaárulókat, nem egyesével és tizesével, hanem százasaival.

Nagyon nagy bajok merülhettek fel, hogy száz vezért kellett lenyakazni, az eszme előharcosait. Eddig schol sem olvastunk a bajokról, amelyek most hirtelen ily drákói intézkedéseket tesznek indokolttá. Eddig úgy tudtuk, a szovjetpolitika és a szovjetközgazdaság zavartalanul működik, eszményi rend uralkodik Oroszországban. Most hirtelen ily óriásiak a bajok? Vagy igaz a beállítás s akkor ne beszéljenek nekünk Szovjeteldorádóról, vagy nem igaz és Radekék ártatlanul halnak meg, de akkor ne beszéljenek nekünk szovjetjogrendről és igazságosságokról.

Lapozzák fel a francia forradalom történetét. A rémuralom lapjait. Hasonlítsák össze a két véstörvényszék működését, nem sok különbséget találnak. Az orosz Dantonok egy-

Orvosi jelentés Mihai nagyvajda egészségi állapotáról

A jelentés szerint a javulás tovább tart — E hét végén elhagyhatja betegógyát a trónörökös

Firenzéből jelentik: Mihai nagyvajda trónörökös egészségi állapotáról csütörtökön a következő orvosi jelentést adták ki:

A csütörtöki napot a trónörökös kitűnően töltötte el. Hőmérséklete 36,5, érverése 84. Mihai nagyvajda trónörökös állapota továbbra

is örvendetesen javul. Az orvosi jelentést Storri dr., Ancona dr., Conti dr. és Marmulea dr. professzorok irták alá. (Rador.)

Ujabb jelentés szerint Mihai trónörökös állapota annyira javult, hogy a hét végén előreláthatólag már elhagyhatja az ágyat.

Ujabb akció a világbékéért

Konferenciára hívják össze a Kellogg-paktum aláíróit

Hitler szombati beszédére már vasárnap válaszol Delbos francia külügyminiszter — Parasztlázadás Valenciában

WASHINGTONBÓL jelentik: Hamilton FISH képviselő javaslatot helyezett el az amerikai kongresszus titkári hivatalában ROOSEVELT elnök javaslatával kapcsolatosan. A képviselő javaslata szerint hívják össze a világ azon államainak képviselőit, amelyek a Kellogg-paktumot aláírták, konferenciára. Ezen a konferencián a világbéke fenntartására vonatkozó javaslatokat dolgoznák ki.

Szó sem lehet újabb gyarmat-felosztásról

Berlinből jelentik: Január 30-án ünnepli a Harmadik Birodalom fennállásának negyedik évfordulóját és ebből az alkalomból Hitler vezérkancellár újabb négyéves felhatalmazást fog kérni.

Hitlernek a Reichstagban szombaton mondandó beszédére Delbos, francia külügyminiszter már vasárnap válaszol. A francia külügyminiszter vasárnap Chapeauroux városban egy emlékmű leleplezésén jelenik meg és ezt az alkalmat ragadja meg, hogy Hitler beszédére a választ megadja.

Párisból jelentik: Sarraut, a gyarmatiügyi miniszter, az Echo de Paris munkatársa előtt kijelentette, hogy az afrikai gyarmatok visszaadásáról, vagy azok újabb felosztásáról többé szó sem lehet. Kívánatosnak tartja azonban, hogy a fekete Afrika kincseinek kihasználásában és értékesítésében minden európai nemzet együttműködjék és ebben az együttműködésben Németország, mint nagy nemzet, szintén megkapja az őt megillető helyet, de természetesen az Afrikában jelenleg érvényben lévő területi szuverenitás fenntartásával.

A francia Kamarában az egyik jobboldali

képviselő a következő interpellációt jegyezte be: Miért kötött a kormány január elsején olyan eladási szerződést, amelynek értelmében a marseille-i katonai raktárakban tárolt gabonából 150 ezer mázsát eladott mázsánként 110 frankért egy társaságnak azzal a hozzájárulással, hogy a cég a gabonát spanyol területre szállíthassa. A buza ára jelenleg 144 frank métermázsánként. Ki fogja ezeketán megtéríteni az államnak az így okozott körülbelül 5 millió frankos kárt?

Madridból jelentik: A spanyol főváros körüli harcokban 24 óra óta szünet van. Az Egueta-vonalon heves ágyutüzelés folyik, a baszk-harctér többi részén nyugalom honol.

A szevillai haditörvényszék ma tárgyalta azoknak a vörös milicistáknak ügyét, akik a nemzeti csapatok bevonulása előtt egyik község lakosságát lemészárolták. A haditörvényszék a vádlottak közül kettőt halálra, egyet pedig huszévi fegyházra ítélte.

A nemzeti csapatok főhadiszállása ugy értesült Valenciából, hogy a marxista kormány székhelyén, valamint Alicantéban véres parasztlázadás tört ki. A parasztság ugyanis ellenesegült a rekvirálásra kiküldött katonasággal. Ez véres összetűzést robbantott ki. A

másután halnak meg a vérpadon, eddig körülbelül százan. Lehet, hogy a francia forradalom az elvek terén nagy lépést jelentett előre, de Párisban élni, amikor Robespierre a gusztusa szerint guillotinozta munkatársait? A „szép, történelmi idő” valóban nem volt a legbékésebb és legkiegyensúlyozottabb korszak. A mi nyugati jogrendünk, lehet, sokban elavult. Hibák is történnek. Európa kavargó, ingerült és hisztérikus. De ahová a vörös csillag nem nyúlt be, ott legalább relatívan türethető az élet s ha a

szünetvitája a felhőkig csap is, soká tart, amíg valakinek a hajszála meggörbül. Oroszországban nagy a csend s az ország Eldorádó, csak éppen évenként kivégzik a vezetőket. A nyugati országokban turnusokban váltják a honatyákat. Szovjetországban turnusokban kivégzik őket. Így követelik az új Eldorádó lovagiassági szabályai.

Száz honatyát agyonlőni egy év alatt, a rendszer száz vezérét — kissé soknak látszik még az óriási Oroszországban is.

katonaság mindenütt fegyverét használta. A harcok során 200 földművest agyonlőttek 300 pedig súlyosan megsebesült.

A Havas-ügynökség berlini levelezőjének jelentése szerint a német hatóságok elkobozták Ludendorff tábornok lapját. Az elkobzott lap-

számban a tábornok a spanyol beháborúról írt cikket. Ebben rámutat arra, hogy Németországnak kár a nemzeti csapatokat segíteni, miután semmi remény sincs Franco tábornok hadseregének a győzelmére. (Rador.)

Teljes a rend és nyugalom a vasuti műhelyekben

Nyilatkozatban cáfolta meg a szenátus alelnöke egyes bucaresti-i lapok rémhíreit a kommunista agglaciókról

Bucuresti-ből jelentik: Azokkal az elégedetlenségekkel kapcsolatban, amelyek a vasuti munkások körében megnyilvánultak, a CFR vezérigazgatósága holnap kimerítő sajtóközleményt tesz közzé. A ma délutáni lapok foglalkozva azokkal az állítólagos szélsőjobboldali agitációkkal, amelyek a vasuti műhelyekben folynak, megírják, hogy a munkások jogos követeléseik kielégítésére több ízben is kérelemmel fordultak felettseikhez, ugyanakkor pedig a legnagyobb nyugalomban várják sérelmeik orvoslását. Georgeanu Romulus, a szenátus alelnöke és az államvasuti alkalmazottak szövetségének elnöke a következő nyilatkozatot adták a sajtónak:

— Az államvasuti alkalmazottak szövetsége emlékiratot terjesztett a vasut vezérigazgatósága elé és ebben az emlékiratban kifejtette mindazokat a kívánságokat, amelyek a

legutóbbi brasov-i kongresszuson megbeszélésre kerültek. Ebben a beadványban nem kértük a nyelvvizsgák megszüntetését, sem pedig azt, hogy egyes hivatalos ünnepeket töröljenek el. Ha a munkások elégedetlenek, ez annak tudható be, hogy a CFR vezérigazgatósága még mindig nem teljesítette azokat a kéréseket, amelyeket az elmúlt évben támasztottunk. Egyébként kizárólag csak szakmai vonatkozású kérélmeket terjesztettünk elő. Ilyenek voltak: A régi munkások reinkadrólása, az iparosok és munkások szabályrendeletének módosítása, a vasuti műhelyeknek kellőképpen való felszerelése szerszámokkal, a szabályrendelet értelmében a munkásoknak időben történő előléptetése, a 44 órás munkahét bevezetése, a nőtisztítási lapok megszüntetése, a kényszer szabadságok, valamint a kényszeráthelyezések eltörlése, havi 500 leies drágasági, valamint lakbérpótlék, a túlórák megszüntetése, minimális fizetés megállapítása, amelynek összege 3000 lei. Kértük ezenkívül, hogy a CFR vezérigazgatósága ne avatkozzék bele a CFR-alkalmazottak szervezeti életébe, tartsa tiszteletben a

munkások emberi méltóságát és a kisebbségi munkásokkal szemben alkalmazandó nyelvvizsgát könnyítsék meg, a nyelvvizsgán elbukottakat és így elbocsátottakat vegyék vissza és állítsák újabb nyelvvizsga elé.

A szindikátus elnöke befejezéskeppen elmondotta, hogy arra is kérték a CFR vezérigazgatóságot, hogy a szakmai vizsgákon a munkásoktól ne kérdezzenek olyasmit, ami túlhaladja ezekben az embereknek szellemi felkészültségét. Ami azt a vádat illeti, hogy a vasuti munkások kérték volna egyes nemzeti ünnepek megszüntetését, ez egyáltalán nem felel meg a valóságnak, ilyen kérdés egyetlen kongresszuson sem merült fel és ez egyetlen emlékirat szövegében sem fordult elő. A munkásoknak mindössze az volt a kívánságuk, hogy a nemzeti ünnepeket kivéve, olyan ünnepnapokon, mint például valamelyik uralkodó elhalálási napja, ne legyenek a munkából hazaküldve, mert a vasut az ilyen napot nem fizeti.

Az államvasuti alkalmazottak szövetségének alelnöke, Carcalii ugyancsak nyilatkozott az újságírók előtt:

— Mindazok a rémhírek, amelyek az utóbbi időben a vasuti munkások állítólagos és lázadászerű megmozdulásáról elterjedtek, légbőlkapottak és nélkülöznek minden komoly alapot. A munkások a legfegyelmettebben viselkednek és körükben egyáltalán nem merült fel a munkabeszüntetés kérdése. Az elmúlt év őszén szöbakerült, hogy félórás tiltakozó sztrájkot rendezzenek, ezáltal is fel akarván hívni a vezérigazgatóság figyelmét sérelmeikre, a szövetség vezetősége azonban ehhez nem adta hozzájárulását és a munkások szó nélkül elállottak a tervezett munkabeszüntéstől. A vasuti műhelyekben teljes a nyugalom és a munka a normális mederben folyik tovább.

Pénteken érkezik Genből Antonescu külügyminiszter

Bucuresti-ből jelentik: Antonescu külügyminiszter Genből jövet pénteken délután érkezik meg a fővárosba, ahol aznap kihallgatáson jelenik meg a király előtt és beszámol a Népszövetség most lefolyt tanácsüléséről. A királyi kihallgatás után Antonescu meglátogatja Tătărescu miniszterelnököt. Szombaton minisztertanács lesz, amelyen Antonescu külügyminiszter beszámol a Népszövetség tanácsülésén történtekről. A minisztertanácsban valószínűleg szóba kerül a költségvetés ügye is. Inculiet helyettes miniszterelnök lakásán ma délelőtt Pop, Iamandi, Bentoiu és Lapedatu bevonásával értekezlet volt. A megbeszélés tárgyát a Kamarában napirenden lévő politikai kérdések képezték.

Részleges kormányválság Belgiumban

— Lemondott az egészségügyi miniszter, a kormány azonban helyén marad —

Brüsszelből jelentik: Van Zeeland, belga miniszterelnök és Vandervelde, egészségügyi miniszter, a belga szocialista párt vezére között folytatott tárgyalások nem vezettek eredményre. Van Zeeland miniszterelnök ma kihallgatáson jelent meg az uralkodónál és bejelentette, hogy Vandervelde egészségügyi miniszter lemondott. A király a lemondást tudomásul vette. A közegészségügyi tárca átvételére Wauters Artur képviselőt, a „Peuple” című lap szerkesztőjét kérték fel, aki

a megbízást el is vállalta.

A belga kormányválság a jelek szerint csak részleges lesz és Vandervelde egészségügyi miniszter lemondását a többi szocialista miniszter nem követi. A szociáldemokrata párt szerda esti értekezletén helyeselték Vandervelde lemondását, egyúttal azonban magukévá tették a lemondott miniszter tegnapi nyilatkozatát, amely szerint a pártnak továbbra is együtt kell működnie a kormánnyal.

Végrendelet a kereszt-rejtvényben

Irtá: H.-J. MAGOG

A két unokafivér, az egyik hat, a másik tíz lépésnyire a közjegyző lakásának kapujától, egyszerre úgy tett, mintha csak most ismerné meg egymást. Pedig hát hazulról ugyanazzal a vonattal utaztak Párisba, de egyikük elől szállt be, a másik az utolsó vagonba. Éppen ezért Bourouche előbb szállt ki és anélkül, hogy hátrafordult volna, sietett a pályaudvar kijáratá felé, mögötte néhány lépéssel jött Leully, akinek szintén nem jutott eszébe, hogy meggyorsítsa lépteit. Így azután négy lépés különbséggel érkeztek Enval közjegyző irodájához és ott hirtelen megismerték egymást, mert Leully arra már nem volt hajlandó, hogy unokafivérével hagyja egyedül belépni a közjegyzőhöz.

— Ugy látszik, a bácsi végrendeletet csinált, azért hívták ide mindkettőnket, — jegyezte meg Bourouche.

Leully csak bólintott. Nem is kellett csengetniök: az irnok látta őket érkezni és azonnal bevezette őket Enval irodájába. A közjegyző már várta őket és rövid üdvözlés után azonnal a tárgyra tért:

— Uram, azért hívtam önöket, mert Cornillaz urnak, elhunyt nagybátyjuknak végakarátát kell önökkel közölnöm. Ime Cornillaz ur végrendelete, kérem vizsgálják meg, hogy öt pecsét érintetlen-e? Mielőtt a végrendeletet megmutatnám önöknek, a végrendelet akaratát szerint ezt a csomagot kell önöknek átadnom. — Ezzel iróasztala fiókjából hosszú, lapos csomagot vett elő és az unokafivérnek fele nyújtotta.

Bourouche és Leully egyszerre nyultak a csomag felé.

— Melyikünknek szól a csomag? — kérdezte Leully.

— Mindkettőjüknek — mosolygott a közjegyző, úgyhogy a két unokafivér egyszerre kezdte bontani a csomagot, mindegyik a maga felé eső végét.

A csomagból fehér kartonlap került elő, amely fel volt kockázva. Olyan volt, mint egy sakktabla, csak éppen a fekete és fehér kockák nem felváltva helyezkedtek el rajta, sőt, több volt a fehér kocka, mint a fekete és a feketék mindig egy-egy sor fehér kocka után következtek.

— Mi ez? — kérdezte Bourouche elképedve.

— Ez a papiros megmagyarázza — felelt a közjegyző — és egy fehér papirlapot nyújtott feléjük.

Leully kikapta kezéből a papírost és olvasni kezdte:

— „Visszintesen: 1. Akiket utálok és megvetek. 2. Amit teszek, miközben ezt írom. 3. Amiből azt teszem, amit a 2-ben megjelöltem...” Ezt a bácsi írta? Miért? Mi ez? Tréfát üzött velünk?

— Nem — felelt a közjegyző. — Tudják jól, hogy nagybátyjuk szenvedélye a kereszt-rejtvény volt. Nos, nagybátyjuk úgy rendelkezett, hogy mielőtt végrendeletét kinyitjuk, fejtsék meg önök ezt a kereszt-rejtvényt.

— Fantasztikus — hüledezett Bourouche.

CORSO-Mozdó. 5, 7 $\frac{1}{4}$, 9 $\frac{1}{4}$ -kór. Telefon: 5-85.

Egy igazi filmszenzációt mutat be

MARTA EGGERTH

legfőbb, legragyogóbb alakítása az

UDVARI-KONCERT

Partnerei: Johannes Heesters, Otto Trestler,

Hans Richter, Rudolf Platte, és Iwa Wanja.

Rendezte: Bruno Duda. Zene: Vecsey F.

Jegyelővét 11.80 — 1-ig.

De mit volt mit tenniök. Lementek a legközelebbi kávéháza és nekiláttak a rejtvény megfejtésének. Mivel még soha életükben nem fejtettek kereszt-rejtvényt, nem mentek vele semmire. Végül is elfogadták a pincér segítségét, aki érdeklődve pislanított asztaluk felé. De a pincér se boldogult a különös kereszt-rejtvényvel. Ekkor egy vendég csatlakozott hozzájuk és ő is törni kezdte a fejét. A kis csoportosulás feltűnést keltett, újabb vendégek gyűltek az asztal köré és végül már nyolcan hajoltak a kockás kartonlap és a kérdéseket felsoroló papiros fölé.

— Kapok egy üveg pezsgőt, ha megfejtem? — kérdezte az egyik vendég.

— Rendben van, — felelt Bourouche és Leully egyszerre.

De a vendégek tiltakoztak: azt követelték, hogy bárki is fejt meg a rejtvényt, Bourouche és Leully mindenkinek fizessen egy-egy üveg pezsgőt. Nyolc üveg pezsgőben állapodtak meg, de ez a mennyiség csakhamar egy iucatra emelkedett, mert időközben ennyire szaporodott a „kincskereső” száma.

Nem sokkal éjjel előtt egy szakállas fiatalember felordított:

— Heuréka! — ezzel kikapta a kartonlapot és a papírost a két unokafivér kezéből, egy asztalhoz ült vele és lázasan jegyezgetni kezdett. Egy más után töltötte ki a fehér kockákat. Bourouche és Leully föléhajolva figyelték munkáját:

— Visszintesen: 1. Akiket utálok és megvetek. Megfejtés: Benneteket. 2. Amit teszek, miközben ezt írom: Kitagadlak. 3. Amiből azt teszem, amit a 2-ben megjelöltem: Minden vagyonomból. Aki békében nyugszik: nagybátyjátok...

— Elég — állította meg sápadtan Leully.

— A többi nem érdekes — mormogta rekedten Bourouche.

— Pincér, tizenkét üveg pezsgőt — kiáltott a szakállas fiatalember diadalmasan.

A moszkvai színjáték új felvonása:**Katonai puccs készült a szovjetben****Letartóztattak több magasrangú tisztet — Nem továbbítják Radek édesanyjának kegyelmi kérvényét****Lezárták a mandzsukói határállomásokat**

Moszkvából jelentik: A trockijista-per mai tárgyalásán *Knjazev* ismételt kihallgatása alkalmával beismerte, hogy a déli vasút személyzetét *Livsic* utasítása alapján bevonta a Trockij-szervezetbe. A szervezet célja vasuti balesetek előidézése és géprombolások végrehajtása volt. 1934-ben több mint ötszáz esetben idéztek elő üzemzavart és balesetet. 1935-ben már körülbelül kétezer volt a szándékosan előidézett vasuti balesetek és géprombolások száma. Az egyik ilyen vasuti balesetnél 29 vörös katona vesztette életét. *Ratajszak* vádlott elmondotta, hogy német születésű és *Piatakov* 1934-ben, mint a vegyi-művek központi vezetésének feje, őt is bevonta a Trockij-szervezetbe. A szervezet terveinek megfelelően a Szovjet különböző műveinél géprombolásokat végeztek és robbanásokat idéztek elő. Bevallotta azt is, hogy összeköttetésben állott a német kémiszervezettel. A kémkedésben *Pusin* és *Grase* vádlottakkal együtt működött. Ezután *Grase* vádlott kihallgatására került sor, aki kijelentette, hogy foglalkozása: kém, 1932-ig Csehszlovákia, majd Németország javára kémkedett. A Csehszlovákia érdekében folytatott kémkedés a bíróságot nem érdekelte. *Pusin* azt vallotta, hogy önzetlenül vett részt a kémiszervezet munkájában, *Grase* viszont azt állította róla, hogy egy német alattvalótól pénzt kapott. Ezzel a vádlottak kihallgatása befejezést nyert.

A törvényszék ezután zárt tárgyalást rendelt el, amelyen a vádlottak előtt felolvasták a géprombolások ügyében felvett szakértői véleményeket.

Radek és két vádlottársa ellen az ügyész azt az újabb vádat emelte, hogy összeköttetést tartott fenn idegen hatalmak megbízottaival.

A zárt tárgyaláson *Piatakov*, *Szokolnikov* és *Radek* a külföldi hatalmak ügynökeivel való kapcsolataikról vallottak. Elmondották, hogy a külföldi hatalmak képviselőivel Trockij utasításai alapján

a Szovjet ellen vezetendő háború részleteiről és a Szovjet tervbevett területi felosztásáról tárgyaltak.

A vallomásokból megállapítható, hogy kik voltak az említett külföldi megbízottak. A többi vádlottak ugyancsak a külföldi hatalmakkal való titkos kapcsolataikról vallottak.

Visinszkij főügyész a késő esti órákban a Radek-perben elmondotta vádbeszédét és tizenhét vádlóra halálbüntetést kért.

Varsóból jelentik: Radek édesanyjának Sztalinhoz intézett kegyelmi kérvénye, amelyben azt kérte, hogy egyetlen fiát ne küldjék a halálba, nem jutott el Moszkváig. A kegyelmi kérvényt ugyanis *Daftjan*, varsói szovjet nagykövet elutasította és kijelentette, hogy azt nem hajlandó továbbítani Sztalinhoz.

Mexikóból jelentik: Trockij valóságos lidércnyomás alatt áll, mióta fiát Moszkvában letartóztatták és attól fél, hogy áldozatul fog esni *Stalin* bosszújának. A mexikói kormány megerősítette Trockij lakásának őrségét és Trockij csak néhány megbízható hivataltól fogadja.

Trockij egyébként nyilatkozatot adott a sajtónak Moszkvában letartóztatott fiának *Serghei Sedov*nak ügyével kapcsolatban.

— A letartóztatás — mondotta Trockij — válasz az általam hangoztatott nyilatkozatra, amelyben hangsúlyoztam, hogy milyen borzalmas és lehetetlen állapotok uralkodnak Oroszországban. Trockij rámutatott arra, hogy Sztalin, fiát akarja ellene tanúnak felhasználni. Trockij végül is hangsúlyozta, hogy fia: *Serghei Sedov* sohasem keveredett politikába

és nem vett részt semmiféle politikai szervezetben.

Tokióból jelentik: A moszkvai nagy perrel kapcsolatban sokszor került szóba Japán neve a tárgyaláson. Ez ellen japán felhivatalos helyen kiadott jelentés szerint a Japán császárság a legerélyesebb módon tiltakozik. Japán körökben rendkívül csodálkoznak a Szovjet kihívó magatartásán és az igazságszolgáltatás megcsufolásának bélyegzik a Trockij-per megemlék. hogy a Szovjet rendkívül rosszul bánik a Vladivosztokban élő japán alattvalókkal, képtelen vádakkal illetik őket és sokakat bebörtönöznek közülök. Emiatt a vladivosztoki japánok kénytelenek ezrével kivándorolni. Nemzetközi körökben teljesen szokatlan eljárásnak tekintik Japán a Szovjet azon lépését is, hogy a kelet-sibériai vasutvonal mandzsukói részének csaknem valamennyi határállomását lezáratta.

Párisból jelentik: *Novaszin* orosz politikai meggyilkolásának ügye erősen foglalkoztatja a közvéleményt. Ezzel kapcsolatban az

Ki akarták szabadítani a Radek-per vádlottait

LONDONBÓL jelentik: Moszkvából ideérkezett hírek szerint a GPU rövid idővel ezelőtt a szovjethadsereg kebelében is nagyszabású összeesküvést leplezett le. Az összeesküvéssel kapcsolatban szerdán két magasrangú katonatisztet tartóztattak le, köztük *Masilov* ezredest. Az a vád ellenük, hogy katonai puccsot akartak kirobbantani a moszkvai helyőrség kebelében és ki akarták szabadítani a Radek-per vádlottait. A letartóztatottak száma állandóan növekszik. A GPU detektívjei motorkerékpárokon járnak be a várost és egymásután viszik börtönbe a gyanúsítottakat. Olyan hírek vannak forgalomban, hogy a Radek-per kezdete óta több mint ötszáz újabb gyanúsított került börtönbe. Hírek szerint az összeesküvésben *Tuhacsevszkij* helyettes népbiztosnak is szerepe van és nem tartják kizártnak letartóztatását. *Voroszilov* hadügyi népbiztos hosszabb kihallgatásra rendelte maga elé *Tuhacsevszkijt*, aki egyelőre még szabadlábon van, de állandóan két detektív kíséri.

A világtörténelem legnagyobb árvizkatasztrófiája**300 halottja és egymillió hajléktalanja van eddig az amerikai árviznek****Fosztogatások a sújtott területeken — Még két hétig tart a katasztrófa**

Washingtonból jelentik: Az Ohio és a Missisipi áradása, amely elpusztította az amerikai kontinens középső részét, az amerikai történelem legnagyobb elemi csapása. A borzalmas árvizkatasztrófáról a következő újabb részletes jelentések érkeztek:

Azoknak a száma, akik a szennyes áradatban lelték halálukat, 500-ra emelkedett. A járványos betegségek következtében közel 300-an haltak meg.

Az Illinois állam egyik kis városában a Missisipi átszakította a gátakat és a mindent elsöpítő áradat percek alatt elöntötte a várost. A víz magassága itt csakhamar elérte az 5 lábat. Kairo városánál, ott, ahol a Missisipi és az Ohio összefolyik, az Ohio percenként 300 millió köbláb vizet szállít a Missisipibe. Újabb jelentés szerint több mint 2 millió acre kiterjedésű terület áll víz alatt.

Az amerikai kormány három hadtest parancsnokát küldte ki az árvizsújtotta területre, hogy a lakosság kilakoltatására irányuló munkát irányítsák. A kormány elrendelte, hogy a Ríjelölt területek lakossága minden ingóságával együtt hagyja el lakhelyét, amennyiben a lakosság vonakodna a területeket kiüríteni és ragaszkodik lakhelyéhez, akkor mindenki menthetetlenül elpusztul. A kormány egyébként egyre több katonaságot vezényel az árvizsújtotta területekre és éjjel-nappal folynak a mentési munkálatok.

Grippa
megelőzésére használjon **Togal**-t, 3 tablettáig naponta. — Teljes siker.

Grippa megbetegedés
esetén gyorsan gyógyít a

Elismerten fájdalomcsillapító és
bakteriumölő.

A TOGAL - szerencsés összetételénél fogva - mint kitűnő belső fertőtlenítő erősen lázcsökkentő hatása.

A betegség kiujlásától megóvja Önt a rendszeres Togal kezelés. — Kérdezze meg orvosát. Gyógyszertárakban és Drogériákban. Lel 52.— és Lel 130. — A Togal-tabletta svájci készítmény.

Echo de Paris cikket írt, amelyben megállapítja a lap — magányyomozás alapján szerzett értesülése szerint — hogy a gyilkosság napján egy titokzatos idegen érkezett a francia fővárosba és amint tettét elkövette, elutazott Párisból.

Törvényjavaslat a sinaia-i kaszinó ügyében

Bucuresti-ből jelentik: A parlament kezdeményezéséből a közeljövőben különleges törvényjavaslatot terjesztenek elő a sinaia-i játékkaszinó működése ügyében.

URANIA Tel.: 2-32.
5, 7.15, 9.15.

Óriási ... SIKER ... ÉLMÉNY!
A gyönyörű **ANNA STEN**, a
MARIA KRASZNOWA („A kitalált nő”)
c. filmekben.

Szem nem maradt szárazon

Tisch Mór dr. temetésén

Csütörtökön délután fél 3 órakor Arad-város társadalmának egyöntetűen megnyilatkozó, mely részvétel mellett helyezték örök nyugalomra dr. Tisch Mór, a nemesszívü emberbarát, Arad egykori nagynevű tiszti-főorvosát. A ravatalát sírú sorokban állták körül mindazok, akik átérték azt a nagy veszteséget, amely dr. Tisch Mór halálával a város orvosi karát, számtalan tisztelőjét érte. A templomi kórus és Weisz Sándor főkantor gyászéneke után Vágvölgyi Lajos dr. főrabbi nagyhatású beszédben vázolta dr. Tisch Mór áldásdus életét és emberbaráti cselekedeteit.

A főrabbi szavainak elhangzása után dr. Cucu Vasile városi főorvos románnyelvű bucsubeszédet tartott. A főorvos szívből jött szavakkal beszélt közvetlen elődjéről, akinek emlékére mindenkor kegyelettel emlékeznek meg kartársai. Tisch Mór dr. örökét vette át Cucu Vasile dr. és a meleg szavak, amikkel erről az örökségről megemlékezett, bensőséges hatást váltottak ki a gyászolókból.

A főorvos után dr. Windholz Béla lelket megkapó gyászbeszédet mondott, amelyben elbucszott a kartársak és az összes betegek „drága doktor bácsiját”-tól, ahogyan dr. Tisch Mór egész Arad társadalmát nevezte. A megdicsőült szívjóságáról beszélt és arról, hogyan áldotta ezer és ezer beteg, akiket odaadással és fáradhatatlan energiával negyven éven át gyógyított, ápolt. Betegeinek nemcsak a testüket gyógyította, hanem lelküket is és ápolta a kari szellemet, amellyel örökre beírta emléket mindenki lelkébe.

A beszéd elhangzása után megkapó jelenet következett: a ravatal körül álló tömeget egy fehérhajjú, öreg egyszerű ember törte át és megállva a koporsó előtt, keresetlen szavakkal bucsuzott a város szegényeinek nevében. Arról beszélt, mit jelentett a város szegényeinek dr. Tisch Mór, aki annyi gyöngédséggel és odaadással ápolta azokat is, akik az ő munkáját soha sem tudták volna anyagilag meghálálni. De ak Imre kárpitósmester elmondotta, hogy azért érzi magát hivatalos bucsuztatni a nemesszívü embert, mert feleségét öt éven át ápolta és ami hála felgyülemlett lelkében, oda helyezi a most örökre távozó dr. Tisch Mór ravatalára. Könnyet hullat a koporsóra és kéri az Istent, hogy könnyeit éppen úgy fogadja, mint azokét, akik vele együtt siratják az örökre távozót.

Szem nem maradt szárazon Deák Imre beszédének közvetlen hatása alatt. A gyászoló gyülekezett minden tagja könnyezve gondolt dr. Tisch Móra, mert az az osztatlan szeretet, amely életében a város minden rétegében az elhunyt orvos iránt megnyilvánult, most távozásával újra megnyilatkozott. Deák Imre után dr. Prohászka László a volt kartársak és a volt városi tisztiorvosok nevében mondott bucsuztatót. Prohászka László dr. a töle megszokott szónoki eleganciával, választékos gondolataival ugyancsak a legmelegebb bucsuztatót mondta és úgy emlékezett meg a megboldogult-ról, mint aki mindenkor barátja és tanító mestere volt azoknak a fiatal orvosoknak, akiknek tulajdonképpen mint tiszti főorvos feltelessük volt, de mindenkor csak tanácsot adott, sohasem utasítást. Minden társadalmi osztály fájó veszteségét jelenti Tisch Mór dr. elhunytá.

A gyászbeszédében dr. Tisch Mór, Arad egykori tiszti főorvosa olyan méltatást kapott, amelytől valóban megérdemelt és az a nagy gyász és az a mély részvétel, amely a temetésen megnyilvánult, engedte csak sejtetni, hogy mit is jelentett Aradnak Tisch Mór dr., a felejthetetlen emlékü, nemes szívü, a szó legszorosabb értelmében vett emberbarát.

Ezután Tisch Mór dr. koporsóját a frissen ásott sírba eresztették és már csupán egy domboruló sírhant jelzi utolsó nyugalóhelyét.

Szabdlábra helyezték a gyilkossággal vádolt Lawrence Tibbet

Newyorkból jelentik: Jelentették, hogy a newyorki Metropolitan operaház tegnapi előadásán Lawrence Tibbet operaénekes jelenet közben leiszurta Stersini nevű partnerét. Stersini a szurás következtében összeesett. Kórházba szállítása után a műtőasztalon meghalt.

A rendőrség megindította a nyomozást. Stersini holttestének felboncolása után a törvényszéki orvos megállapította, hogy az énekes természetes halállal halt meg és nem Tibbet törsturása következtében. A halál okát azonban nem közölte a rendőrségi jelentés. Tibbet ellen természetesen a rendőrség beszüntette az eljárást és azonnal szabdlábra helyezték.

Elhelyezik a vágóhidat, a városi kertészetet és a tűzérkaszárnnyát

— Magyaránny tervezet a városrészek fejlődésére —

A város fejlődésének szempontjából: nagyfonságú tervet dolgozott ki Muresan Ioan városi főmérnök a városvezetőség tagjainak részvételével. A tervezet elsősorban Arad külvárosainak fejlődését veszi figyelembe és egész sereg városrendezési intézkedést foglal magában a külvárosok terjeszkedése és a belvárossal való összeköttetés megkönnyítése érdekében.

A külvárosok közül különösen *Sega* az, amely erős fejlődési irányzatot mutat és amelyet azonban különböző körülmények meggátolnak ebben a természetes fejlődésben, de főképpen abban, hogy a központ irányában fejlődhessen. Ezek közé az akadályok közé tartozik elsősorban a városi vágóhid, a jéggyár, valamint a városi kertészet. A tervezet értelmében a kertészetet a *Kristyóry-tanyával szomszédos területre helyeznék*, amely tudvalevőleg szintén a város tulajdonát képezi. A vágóhidat a *marhavásártér közelében építenék*

fel újra és ugyancsak megfelelő helyet keresnének a jéggyárnak is a város külterületén. Érdekes része a tervezetnek, hogy

eltüntetjék az AMEFA labdarugó pályát is, mert ezt az egész területet uccák nyitására és házak építésére szánják. Ugyancsak *kitelepítenék a tűzérkaszárnnyát is*, mert a Victoriei-ut baloldalán új építkezés indulna. A vágóhidtól a gyermekkórházig terjedő részt új központi kórház részére tartja fenn a tervezet és ugyancsak — gondos előrelátással — helyet jelöl meg a városnegyed részére építendő középiskola céljára is. A vágóhid és a jéggyár területét egészen a csatornáig park töltene ki, ami által egyrészt a gyermekeknek játszóteret biztosítanak, másrészt pedig megjavulna a környék levegője.

A magyaránny tervezet úgy az építészeti bizottság, mint a városvezetőség osztatlan tetszésével találkozott, azt elfogadták és jóváhagyás végett felterjesztik a belügyminiszterhez.

Az angol kékszakáll hét felesége

Hétszer nősült John Ainsworth Christien és ötször követett el bigámiát

A bíróság huszévi szigorú dologházra ítélte öt feleség tanucallomása után

Londonból jelentik: A büntetőtörvényszék egyik tanácsa előtt vádlotként állott John Ainsworth Christien nevű hadviselt közkatona. A büne bigámia, de nem olyan egyszerű és közönséges kettős házasság, mert Christien hétszer nősült, cserbenhagyott feleségei közül csak kettőtől vált el törvényesen, a többi öt mint tanu jelent meg a tárgyaláson.

A vádirat így adja elő John Ainsworth Christien bünlajstromát: 1918-ban megsebesült a fronton és a tábort kórházban egy már nem fiatal és nem is szép önkéntes ápolónő volt mellett, akiről Christien megtudta, hogy van egy kis évjáradeka, tehát szemet vetett rá. Az öregedő nő szívesen hajlott a szép szóra: férj és feleség lettek. 1923-ban Christien meguntta a feleségét és faképnél hagyta.

Még ugyanabban az évben, anélkül, hogy elvált volna első feleségétől, nőül vette Hedgcock Dorritot. Ennek a leánynak megtakarított kis vagyonát hamarosan feléte, el sem bucsuzott tőle, hanem egyszerűen eltűnt és álnéven oltár elé vezette Barry Evelynnt.

A véletlen úgy hozta magával, hogy elhagyott első felesége, az egykori önkéntes ápolónő, találkozott Christiennel és feleségével, nagy botrányt csapott, feljelentéssel fenyegetőzött, de aztán hosszas kérélekre beérte azzal, hogy hűtlen elhagyás címén megindította a csapódár férje ellen a válópert. A törvényszék kimondta a válást.

1928-ban Christien negyedszer is nősült. Új felesége Marguerit Bell volt, akitől kicsalta megtakarított pénzét és csakhamar elhagyta. Londonnak egy távoli kerületében megint más név alatt vett lakást és még ugyanabban az évben ötödször is megházasodott.

Most a véletlen úgy akarta, hogy megtudta ezt második felesége, Hedgcock Dorrit, ő is könyörületes volt hűtlen férje iránt és megelégedett azzal, hogy válókeresetet adott be ellene. A törvényszék ezuttal házasságtörés címén mondta ki a válást. De nem a férjet találta hibásnak, hanem az asszonyt, mert így egyeztek meg, hogy könnyebben menjen a válás.

Christien azután 1932-ben hatodszor nősült. Ez a felesége, Miss Wilson gazdag leány volt, te t a hosszú nászutra, elmentek Spanyolországba. Hónapokat töltöttek ott és Christien megismerkedett egy fiatal, ragyogó szép spanyol leánnyal, Rivero kisasszonnyal, aki beleszeretett, noha tudta róla, hogy nős. Hónapokig szerelmi viszonyt folytatott vele, de végül is végét kellett szakítani a nászottnak és Ains-

worth Christien feleségével, Mrs. Wilsonnal visszatért Londonba.

Ez a házassága szokatlanul hosszú ideig, egészen 1936-ig tartott. Ennek az évnek végén levelet kapott Spanyolországból ottmaradt kedvesétől, Rivero kisasszonytól, hogy jöjjön érte és mentse ki a polgárháború poklából. Christien mindenféle üzleti ügy irüggyével megfelelő összeget csalt ki gazdag feleségétől és elutazott Spanyolországba.

Madridban az angol konzulátuson Christien esküvel fogadta, hogy nőtlen és házasságának nincsen akadályja, így azután nőül vette Rivero kisasszonyt. Ez volt a hetedik felesége. Hazahozta Londonba, feléje se nézett hatodik feleségének és az új asszonnyal a fővárostól nem messze telepedett le. A spanyolországi ut volt azonban a veszte. A politikai rendőrségnek szemet szurt, hogy egy angol állampolgár a spanyol polgárháború idején Spanyolországba utazott, mikor tehát visszatért, figyelni kezdték és így lepézték le.

A tárgyaláson Christien azzal mentegődzött, hogy nem tehet róla, ha olyan szerelmes természetű és nem tud állhatatos lenni.

A törvényszék Christiennel huszévi szigorú dologházra ítélte, a tanuként megjelent öt asszonynak pedig azt a tanácsot adta a bírő, hogy tegyék meg a lépéseket szerencsétlen házasságuk érvénytelenítésére. A hetedik asszony, a spanyol származású Rivero kijelentette, hogy híven kitart férje mellett és türelmesen fog várni husz évig, míg kiszabadul.

Teodorescut vádolja

Farcasanu ezredesné meggyilkolásával Strasser Karoly ügyvédje — Repülőgépen Bucuresti-be utazott az ügyvéd

Bécsből jelentik: Strasser Karoly ügyvédje, Glaser mindent elkövet Strasser felmentése érdekében. Glaser kijelentette, hogy még ma repülőgépen Bucuresti-be, illetve Galați-ba utazik, hogy megismerje Teodorescu vallomását és segítségére legyen a nyomozó hatóságoknak. Nem akarja megengedni, hogy a felső bíróságok február 3-án Teodorescu és Strasser szembesítése nélkül hozzanak ítéletet. Ha ez minden erőfeszítése ellenére mégis megtörténnék, bármilyen legyen is a felső bíróság ítélete, perújratelvélt fog kérni, mert Farcasanu né tulajdonképpen gyilkosa a galați-i börtönben ül. Nem olyan egyszerű, ahogy azt a hatóságok hiszik, mert Strasser és Teodorescu együtt eszelték ki a rablógyilkosságot, de magát a tettet Teodorescu hajította végre — jelentette ki az ügyvéd.

Harc egy arad-i téglagyár körül**Gondnokot nevezett ki az arad-i bíróság egy körözés alatt álló timișoara-i vállalkozó részére, aki gyárat vásárolt Arad-on,**

az árát nem fizette ki, az árut harminc embernek eladta és ismeretlen helyre távozott. — Egy arad-i ügyvéd lett Bila Aladár gondnoka. — Távollétében itélkeznek a vádlott felett

Több mint háromnegyed milliós ügy részletei bontakoznak most ki úgy a polgári, mint a büntető bíróságok előtt. Három évvel ezelőtt, 1934-ben pattant ki a nagyarányú ügy, amikor harminc arad-i kisember bűnvádi feljelentést tett *Bila Aladár* timișoara-i vállalkozó ellen, akit csalással vádoltak. A vizsgálat kiderítette, hogy a rendkívül leleményes timișoara-i vállalkozó Arad-on körülbelül 800 ezer leiert téglagyárat vásárolt az egyik arad-i pénzintézetől, a vételárát azonban nem fizette ki, ellenben a téglát, a területet, amelyen a gyár állt s magát a gyárat sorban adta el jóhiszemű embereknek. *Ily módon körülbelül 300 ezer leit szedett össze, azonkívül egy timiș-megyei vállalkozót az üzlethez társnak vett be és tőle is 300 ezer leit vett fel, végül pedig különböző címeken még 150 ezer leit vett fel és azután ismeretlen helyre távozott.* A károsultak között egy nyugalmazott bányagazgató, valamint egy timișoara-i ügyvéd is szerepelt, azonkívül harminc arad-i kisember, akiknek a napi árnál jóval olcsóbban adott el téglát. A bűnügyi eljárás során bevonták a vizsgálatba *Pongrácz Vilmos* volt bányagazgatót is, akit az arad-i törvényszék bűnrészesként hat havi börtönrre ítélte, a timișoara-i Tábla azonban nemrégiben felmentette a vád alól, mert beigazolta, hogy ő is egyike az elűnt vállalkozó áldozatainak. Miután Bila-t nem tudták előkeríteni, körözőlevelet adtak ki ellene.

Az arad-i törvényszék első szekciójának *Seracu-Berov*-tanácsa csütörtökre tüzte ki a nagyarányú bűnpör tárgyalását és a felvonult károsultak, valamint tanuk egészen megtörtötték a tárgyalási termet. Mielőtt azonban a tárgyalást megtarthatták volna, *Seracu Adrian* elnök megállapította, hogy az idézést nem adták ki az új büntetőtörvénynek megfelelően, azaz nem szerepelt rajta, hogy „távollétében is itélkezik a bíróság” és ezért április 6-ikára halasztotta a tárgyalást, amikor „in contumaciam” itélkezik a timișoara-i vállalkozó felett. A károsultak képviselőjében a tárgyaláson dr. *Lepa Valer* ügyvéd jelent meg.

Bila Aladár ügyében egyébként ma érdekes bírói döntés is hangzott el. A nagyarányú csalási ügy következményeképpen ugyanis egész sereg polgári per indult meg a gyár tulajdonjogáért, amely visszaszállt az eladó arad-i pénzintézetre, miután a vállalkozó nem fizette ki a vételárát. A polgári pert eredetileg

Ganea Ioan károsult indította, azonban belekapcsolódott *Pongrácz Vilmos* is, aki szintén kártalanítást követelt, valamint több más károsult is. *Alperesként pedig nemcsak a körözés alatt álló Bila Aladár, hanem az eladó pénzintézet is szerepel, amelynek birtokában a gyár van.* A polgári pert azonban nem lehetett letárgyalni, miután az egyik alperes ismeretlen helyen tartózkodik és ezért a felperesek kérelmére az arad-i járásbíróság a törvénynek megfelelően gondnokot nevezett ki *Bila Aladár* részére. *Olariu Aurel* járásbíró a gondnokot dr. *Sporea Ioan* ügyvéd személyében nevezte ki és egyben a tárgyalást február 17-ikére tüzte ki, amikor is döntés történik a bonyolult ügyben. Ez a per lesz hivatott tisztázni, hogy a sok a vevő és az eredeti tulajdonos — az arad-i pénzintézet, amelytől Bila megvette az ingatlant — közül tulajdonképpen ki a gyár jogos tulajdonosa.

Iskolai zártkörű előadásokhoz is szükséges előzetes hatósági engedély

Eljárás indult az arad-i „Notre Dame” iskola vezetősége ellen az iskolai ünnepség előadásai miatt

Az arad-i Notre-Dame zárda apácáinak vezetése alatt álló római katolikus elemi és középiskola növendékei még január 10, 11 és 12-én 10 pontból álló műsorral egybekötött iskolai ünnepséget rendeztek, amelyen a növendékek szülei és hozzátartozói vettek részt. Az előadás után a hatóságok feljelentés alapján eljárást indítottak azon a címen, hogy az iskola vezetősége nem kérte az előadás engedélyezését, holott egy nemrégiben megjelent miniszteri rendelet még a legzártkörűbb iskolai ün-

nepségeket is engedélyhez köti. Az eljárás másrészt a program „Muzsikáló papucs” című kis jelenete miatt indult meg, amelyben négy kis leány törpék szerepét alakította. A törpék ruhájának a színösszeállítását hatósági részről tendenciózusnak vélték és emiatt is megindult a vizsgálat. A vizsgálatot lefolytató hatóságok kihallgatták a zárda vezetőjét, továbbá az ünnepély megrendezésében segédkező apácákat, akik valamennyien kijelentették, hogy távol állott tőlük minden tendencia.

Kiadják az importengedélyeket

— Összesen 5 milliárd 104 millió lei értékű engedélyt adtak ki —

Bucuresti-ből jelentik: Pop Valer kereskedelmiügyi miniszter megbeszélést folytatott a Legfelsőbb Kontingenciális Bizottság tagjaival az első negyedévi kontingens felosztására vonatkozóan. A Banca Națională közlése szerint az első negyedév behozatalának fedezésére 3 milliárd 754 millió lei áll rendelkezésre. A múlt év utolsó ne-

gyedéről még 1 milliárd 350 millió lei maradt fenn, úgy, hogy a rendelkezésre álló összeg összesen 5 milliárd 104 millió lei. Ezt országok szerint a következőképpen osztották be:

Anglia 284 millió, Ausztria 500, Belgium 150, Bulgária 3, Csehszlovákia 451, Dánia 25, Svájc 200, Finnország 3, Franciaország 270, Németország 600, Görögország 80, Olaszország 650, Jugoszlávia 30, Norvégia 3, Hollandia 82, Lengyelország 30, Portugália 6, Oroszország korlátlan, Spanyolország 20, Svédország 20, Törökország 80, Magyarország 245, Egyiptom 15, Szíria 10, Egyesült-Államok 30 millió lei.

A Németországból származó behozatalra csak az eddigi kvóta 25 százalékát engedélyezik, kivéve azokat a cikkeket, amelyek kizárólag csak Németországból hozhatók be és amelyekre a régi kvóta 100 százalékát hagyják jóvá.

Az első évnegyedre szóló behozatali engedélyek kiadása a beérkezett kérvények alapján egyébként a közeli napokban megkezdődik.

Kilenc elemi iskolában és három óvodában szüntették be a tanítást a náthaláz-járvány miatt

Valószínűleg a többi elemi és középiskola bezárására is sor kerül

A városi tisztifőorvosi hivatalhoz érkezett jelentések szerint a náthalázjárvány egyre terjed a városban. A most beállott olvadás egészségügyi szempontból rendkívül kedvezőtlen, mert a nedves időjárás valósággal tenyészítője a náthaláz kórokozónak. A járvány terjedése újabb iskolák bezárására készítette a főorvosi hivatalt.

Jelenleg kilenc elemi iskolában és három

SELECT 5. 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor
TELEFON 2-84
PORT ARTHUR

Adolf Woolerük, Kar n Hardt, Paul Laumann,
René Deigen.

óvodában szünetelnek a járvány miatt az előadások. Csütörtökön dr. *Luszt Ferenc* kerületi orvos javaslatára a zsidó elemi iskola és a *Grigore Alexandrescu*-uccában lévő 2-es számú óvoda bezárását rendelték el. Ezekon kívül a kulturpalotai, a *Ciocariel-uccai*, a *Luptei-téri*, az *Ardealului-utli*, a *V. Hotoran-uccai*, a *Stefan cel Mare-téri*, a *Petru Rareș-* és az *Oituz-uccai* elemi iskolákban, valamint a *Iosif-* és az *Ardealului-uccai* óvodákban szünetel a tanítás. A *Iosif Vulcan-gimnázium*, a *Bratianu-uccai* leány ipari iskola s a *Căp. Ignat-uccai* elemi helyezettől pénteken délelőtt tesznek jelentést a kerületi orvosok. Valószínű, hogy ezeknek az iskoláknak bezárását is elrendelik.

A villamos kocsivezetőknek megmerevedtek a lábai

Ha a villamos kocsivezetők, akik kénytelenek ugyanabban az állásban órákig megmaradni, Sloans Linimentet használnának, elkerülnék a deréktájdalmakat és a lábizmok megmerevedését.

C. B. kocsivezető egy barátja tanácsára elkezdett Sloans Linimentet használni. Valahányszor megmerevedett a nyaka, bekente az izmokat Sloans Linimenttel.

Ezzel külsőleg ösztönözte a vérkeringést, miáltal megtisztult minden méretről a beteg testrészt és a nyakizmok is visszanyerték régi rugalmasságukat.

A derék, vagy a nyakizmok megmerevedésének az oka a vér infekciója és torlódása a beteg testrészen.

A fájdalmak elkerülésére szükséges a vérkeringés élénkítése, hogy a vér a beteg testrésztbe jusson és azt minden méretről megtisztítsa. A kedvelt ösztönzők azok, melyek külsőleg hatnak. A Sloans Liniment készítmény, a beteg testrésztre alkalmazva, kellemes meleget okoz, amely ösztönzi a vérkeringést és nincs szükség arra, hogy lenyeljen valamilyen szert.

A nagy üveg a kis üveg kétszeresénél többet tartalmaz. Kis üveg ára 35 lei, nagy üvegé 60 lei.

Minden gyógyszerárban és drogériában kapható.

Akárhogy is dől el a polgári per, azok a kisemberek, akik olcsó téglát akartak vásárolni és akiktől *Bila* körülbelül háromszáz ezer leit vett fel, aligha jutnak pénzükhöz, illetve legjobb esetben is annak csak töredékét menthetik meg, mert a fedezet — a fe vett összeghez képest — igen csekély értékű.

CENTRAL : 5. 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor
Telefon: 2-85.

A TEXASI REVOLVERHARCOS

Fő-zerep ője: KEN MAYNARD
és híres fehér lova, a „Larz n”

Kiegészítő műsor: a „Vidám társaság”

HIREK

Bosszantási üzenet

Az emberi fantázia néha egészen csodálatos dolgokat produkál, különösen ha pénzszerzésről van szó. New-Yorkban egy bírósági tárgyaláson kiderült, hogy egy John Novotni nevű ember ugynevezett bosszantási irodát alapított és az irodában kifejtett működése miatt került a bíróság elé. Különs iroda volt ez, annyi bizonyos.

Novotni nem tett nagy hirdetések közzé az újságokban, de jól megszervezett segítőgárdája volt, amelynek tagjai pontosan értesítették arról, hogy ki haragszik feleségére, versenytársára, ki mérgeződött fel az adóhivatal igazságtalan intézkedésén, kit ki révén ért kellemetlenség. Ezekkel az emberekkel azután Novotni üzleti összeköttetésbe lépett. Ha például Smith ur valamiért megakarta magát bosszantani White uron, beállított Novotni irodájába és szerződést kötött vele. A bosszúról, illetve ez esetben White ur megbosszantásáról Novotni irodája gondoskodott. És esetleg másnap levelet kapott a felbosszantandó egyén. A levélben egy adag bolha és egy adag poloska volt. Az eredmény nem maradt el. Az illető ur rendkívül felbosszankodott. Amikor a bosszantás rendelője meggyőződött arról, hogy Novotniék működése eredménnyel járt, kifizette a Novotni-irodának járó 20-25 dollár bosszantási díjat.

A Novotni-iroda azokban az akciókban is élénken részt vett, amikor például rosszindulatú barátok el akarták venni a kedvét valakinek az utazástól. Ilyen esetben a Novotni-iroda emberei szurták ki a szóbanforgó gépek gummit vagy töltötték cukros vizet a benzínbe. Goromba névtelen levelet is a bosszantási iroda szerkesztett és küldött szét és az iroda emberei gondoskodtak arról, hogy valamely vetélytársnő dekoltázsába viszketőport hintsenek a földalatti vasuton, aki ilyenformán képtelen volt elmenni a mástól körülrajongott férjével való találkára.

Ahogy történni szokott, Novotni ur is egy narancshéjon csuszott el. Nemrégiben arra kapott megbízást, hogy egy operaénekesnőt bosszantson fel, de alaposan. A szerződés értelmében a Novotni-iroda az operaénekesnő összes női alkalmazottait egyforma kalapba és kabátba öltöztette fel, amivel sikerült annyira felbosszantani a hölgyet, hogy utánajárt a dolognak, leleplezte Novotni ur üzenetét és feljelentést tett ellene a bíróságon. Az operaénekesnővel szemben elkövetett bosszantásért nem járt büntetés, de a tárgyalás alkalmával kiderültek az összes eddig elkövetett „turpisságok” és a dolog vége az lett, hogy a bosszantási iroda négy hónapig igazgató nélkül maradt. Novotni ur ezalatt a börtönben elmélkedett újból bosszantási módokról.

— AZ INSTITUTUL METEOROLOGIC CENTRAL BUCURESTI jelentése szerint várható időjárás a következő 24 órára: Továbbra is nedves, ködös idő várható, az égboltozat borult, a hőmérséklet emelkedik. Az ország déli részén kevés csapadék.

— Titulescu tavasszal előadó-körutat tart az országban. Bucuresti-ből jelentik: Titulescu baráti köréből származó értesülés szerint a volt külügyminiszter tavaszig külföldön marad. Hazatérése után Bucuresti-ben, Cluj-on és esetleg az ország több nagyobb városában sorozatos előadásokat rendez.

— Rosszullett Pius pápa egy audiencia közepette. Vatikánvárosból jelentik: XI. Pius pápa ma délelőtt kihallgatáson fogadta Carlo Cramonari bíborost. A kihallgatás során a pápát oly heves fájdalom lepte meg, hogy megbeszélését abba kellett hagynia.

— Dr. Cotioiu Romulus városi átmeneti bizottsági elnök és Vulpe Iosif, az átmeneti bizottság helyettes elnöke Bucuresti-be utaztak. Bucuresti-i találkozásuk alatt, értesülésünk szerint, mindketten megbeszéléseket folytatnak a közeledő városi tanácsválasztásokkal kapcsolatban. Ezeknek a tárgyalásoknak során dől el az, hogy a kormánypárt önálló listával indul a választásokba vagy pedig a választást megelőzően történik-e kísérlet paktum létrehozására.

— BERLINBE UTALTÁK OSSJETZKY BÉKEDIJÁT? Osloból jelentik: Szükszavu távirat jelenti, hogy az a bank, amelynél az Ossietzky számára kiutalt Nobel-békédíj deponálták, a békédíj összegét, amint erre Ossietzkytól írásbeli felhatalmazást kapott, Berlinbe utalta át.

— TIZENÖT NAP ALATT A CLUJ-I ÜGYÉSZSÉG HATVANÖT ESETBEN ENGEDÉLYEZTE A MAGZATELHAJTÁST. Cluj-ról jelentik: Az új igazságügyi törvény értelmében az orvosok olyan esetekben, ahol az anya élete veszélyben forog, javasolhatják, illetve kérhetik az illetékes ügyészségtől a magzatelhajtás engedélyezését. A törvény e rendelkezése értelmében ebben az esztendőben 15 nap alatt a cluj-i ügyészség 65 esetben engedélyezte a magzatelhajtást. Érdekes, hogy a benyújtott kérvények többsége főleg a környező falvakról érkezik be.

— A börtönök új vezérigazgatója. Bucuresti-ből jelentik: Öfelsége, a király aláírta azt a határozatot, amellyel Munteanu D. chisinaui-i táblabíró a romániai börtönök vezérigazgatójává nevezte ki.

Moszkva legkedveltebb piperecikkei: a „kommunista ajakrud”, a „Kremlin-illat” és a „haladás-puder”

Moszkvából jelentik: A szovjet munkaügyi népbiztoság az állandóan érkező panaszok alapján elégedetlenségét fejezte ki a „Glavparfume”, azaz a hivatalos szovjet piperezgyártószövetel szemben, amelynek vezetője Molotov Paulina, a népbiztosok tanácsa elnökének felesége. A népbiztoság elrendelte, hogy a trösztnek a folyó üzemi évben legalább 85 millió palack illatszert és kölnvizet, 70 millió tégely kendőző szert és 300 millió darab piperezsapant kell termelnie. Szovjetkörökben némi meglepetést keltettek a rendelet adatai, miután az előírt szappantermelés mennyisége azt jelenti, hogy Szovjetország egy-egy lakosa évenként legfeljebb két darab szappant fogyaszthat. A tröszt legkedvesebb piperecikkei a „kommunista vörös” ajakrud, a „Kremlin-illat” és a „haladás-puder”.

— Halálozás. Idősb. Kotsis Ferenc nyomdász, az Arad-i Közlöny több éven át volt hűséges alkalmazottja, 73 éves korában hosszas szenvedés után január 25-én Szegeden elhunyt. Január 27-én helyezték örök nyugalomra a szegedi belvárosi temető kupolacsarnokából. Halálát kiterjedt, előkelő rokonság gyászolja arad-i vonatkozásban is.

— Bűnpör lett egy elővezetésből. Az arad-i törvényszék harmadik szekciója ma tárgyalta Mot Vasil sofronea-i gazda ügyét, akit hatósági személy megsértésével vádoltak. Az előzményekhez tartozik, hogy Chis Florea községi bíró csendőri fedezettel a község-házára vezette elő Mot feleségét. Amikor a gazda erről tudomást szerzett, sértő szavakat használt a csendőrök előtt a bíró személyére nézve. Az arad-i járásbíró első fokon Mot Vasil 2000 lei pénzbüntetésre ítélte, a gazda fellebbezése folytán most a törvényszék foglalkozott az ügygel. Itt azzal védekezett a gazda, hogy jelháborodásában használta az inkriminált kifejezést, amiért ok nélkül csendőri fedezettel a község-házára vitették feleségét. A törvényszék ebben az irányban elrendelte a bizonyítás kiegészítését és elhalasztotta a tárgyalást.

Virágnye'v

I. hölgy: A fodrásunk halálosan szerelmes belém, de persze, nem mer szólni szegény...

II. hölgy: Honnan tudod...?

I. hölgy: Mindig szív-alakura nyirja a férjem szakállát...

TÖRJE A FEJÉT!

28.) Apa és fia

Egy jóeszü vidéki polgár fia a Müegyetemre iratkozott be és hónapos szobában lakott. Mivel nagyon sokszor kért pénzt tanszerekre, télen egy farkasordító napon — elhatározta az apa, hogy meglátogassa fiát. Éppen otthon találta. A fiu, aki éppen kávéházba készült, hogy az éjjeli szokás szerint ott töltsse, meglátta már az ablakon át. Mire az apa felért, a fiu rajztáblája mellett ült. Az apa nem szólt semmit és elvitte fiát a kávéházba. De itt egyszerre így szólt:

— „Flacsám, te kávéházba készültél, mikor jöttem!”

Honnan tudta?

Megfejtése az Arad-i Közlöny február 4.ikli számában.

???

„Törje a fejét”-feladványaink MEGFEJTÉSEI:

25.) VÁLTO: Az a vágány, amelyiken a vonat továbbrobogott: meleg, vizes, olajos.

— Felakasztotta magát egy osztrák olimpiikon. Bécsből jelentik: Edenhauser György osztrák olimpiikon, aki a téli olimpiászon nagy sikereket aratott, afeletti ekéserevésében, hogy nem tudott munkához jutni, felakasztotta magát és meghalt.

— Öngyilkos lett a teheráni török nagykövet leánya. Bécsből jelentik: Acayet, teheráni török nagykövet leánya osütörtökön a bécsi török követség épületének IV. emeletéről lezuhant és meghalt. Valószínűnek tartják, hogy öngyilkosságot követett el.

— A KANADAI NÉGYES IKREK TRAGÉDIÁJA. Montrealból jelentik: A napokban, mint ismeretes, Kanadában újabb csodalkrek születtek. Egy Rondea nevű asszony négyes ikreket hozott a világra. A sors azonban nem akarta, hogy a gyermekek felnőjenek. Az ikreket egy befegszállító autón indították utnak Montreal felé. Utközben a kocsi összeütközött egy teherautóval s minden utasa súlyosan megsebesült. A négy iker közül három a kórházban meghalt, a negyedik haladoklik.

— Elítélt arad-i sofför. Papolcsi Sándor arad-i sofför lopás kísérletével vádolva állott ma az arad-i törvényszék előtt. A sofför az arad-i Altman-cég szolgálatában állott és — a vád szerint — az elmúlt év októberében behatolt a cég irodájába, ahol pénzt akart lopni. A védelem arra az álláspontra helyezkedett, hogy a sofför az udvarban lakó barátnőjét látogatta meg időnkint és a kérdéses estén tényleg az irodában volt, azonban nem lopási szándékból. Papolcsi kijelentette, hogy a cég bélyegzőjét akarta ráútni egy levélre és így módon hitelt szerezni egy cégnél, ahol kabátot vásárolhat. A bíróság egyhavi börtönre és 2000 lei pénzbüntetésre ítélte a soffört, azonban a büntetés végrehajtását próbaidőre felfüggesztette.

— Aklónok foglalkozása minden erejük megfeszítését követeli, igyanak hetenként legalább egyszer, reggel felkeléskor 1 pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez szabályozza a bélműködést, előmozdítja a gyomoremésztést, fokozza az anyagcserét, javítja a vérkeringést, megnyugtatja az idegeket, egészséges álmot hoz és ezáltal új életerőt teremt. Az orvosok ajánlják.

— Leégett egy bucuresti-i iskolaszergyár. Bucuresti-ből jelentik: Éjjel 3 órakor tüz ütött ki Bucuresti-ben, a Soseaua Trosavesti 26. sz. alatt, a Prizma iskolaszergyárban, amely Markovits nevű mérnök tulajdona. A tüz valószínűleg még az est folyamán keletkezett egy parázstól, amely az egyik műhelyben kihullott a kályhából. Reggel háromig elfojtva égett a tüz, amikor kicsapott a tetőre és elharapódzott az egész gyáron, amely egy épületrész kivételével leégett. Gépek, anyagok, készárúk veszttek oda, úgy, hogy a kár többmillióra rug.

— Felmentés váltóhamisítás vádjá alól. Micullt Jena Minisul de sus arad-megyei községbeli gazda váltóhamisítással vádolva került ma a törvényszék elé. A vád szerint 40.000 leies váltóköcsönt vett fel egy arad-i bankból, a váltókra azonban időközben elhunyt apja nevét írta alá. A bíróság felmentette a vád alól, mert beigazolták látták, hogy a vádlott jóhiszeműen járt el, megkárosítási szándék nélkül és mert a banknak fedezete van a kölcsön összegére.

A film titkai

Irta:

Márai Sándor

Szakkörökben már néhány hete kézdörzsölve beszélnek arról, hogy Korda Sándor híres londoni filmvállalata bajbajutott, az a biztosító-cég — a „Prudential” — amely eddig a pénzt adta, elköltött Kordára vagy kétmillió fontot, s nem ad többé egy vörös pennyt sem. Szakkörökben ilyenek csendesen, de örülnek. Nem tudom, mi igaz a hírekből, s remélem, hogy nem sok; mert nincs semmi örülni való azon, ha egy nagy külföldi vállalat, melyet magyarok alapítottak, tehetséggel és hozzáértéssel híres lesz a világban, s aztán egyszerre bajba jut. Az angolok rejtélyes népek: például nem szeretnek pénzt veszteni. S mert Korda és munkatársai mindig hangsúlyozták odakünn magyarságukat, mindenestre kinos hatást keltene a londoni City-ben a hír, hogy a magyar Kordán elvesztett egy angol vállalat ennyi meg ennyi fontot. Ezért remélem, hogy a hírek tuzottak.

Ami nem tuzott, s amire az angolok most eszmélnék, hogy a film körül minden tuzott. A film eszietlenül nyugtalan üzlet. Eszietlenje künn jártam Londonban s meglátogattam Korda épülő denhami műtermeit. A kies telepen éppen René Clair rendezett egy finom és mulatságos filmet, amelyet később „A szellem Nyugatra megy” címmel mutatnak be mindenütt a világon. A jelenet, amelyhez Denham-be érkeztem, skót kastély díszletét között készült; a kastély udvarán jelmez népség és a katonaság között a film hőse, egy — azt hiszem — Donath nevű fiatal színész állott skót ruhában és kellemesen fintorgatott. Megkérdeztem, ki ez a tehetséges fintorgató ember?

— Donath — felelték áhitattal. — Uj csillag. Ezer fontot kap egy hétre.

Szerencsére pad volt közelben; ijedtemben leültem. Ezer font, huszonezer pengő egy hétre! S mindez, mert egy arányos testalkatu, tetszetős arcu fiatal ember napközben néhány órán át oda-áll a forgató-gép elé! Bólogtak és azt mondták, igen, ezért kap huszonezer pengőt. S megmagyarázták, hogy sztárokkal nem lehet alkudni; a sztár vagy „megéri” a pénzt, s akkor meg kell fizetni, vagy megbukik egyik képtől a másikig. A mozi-szokásban ismeretlen a „hanyagló sztár” fogalma. Nincs közep, nincs lassu eltűnés. Csak a föltétlen siker van, vagy a feltétlen bukás. Ezért kell túlfizetni a siker pillanatait. S ezért fizetnek tul mindenkit a filmnél: a rendezőt, a világozókat, igen, a gépirókissasszonyt is. Az üzlet, amelyet Korda Amerikában tanult meg, a film üzeme a pazarlás szellemében működik. A pénzt két kézzel kell kidobni az ablakon s akkor lehet remélni, hogy néha visszajön az ajtón. A film körül mindenki ötször annyit akar keresni, mint más szakmában. Hídeglős üzlet ez. Amerikában beidegzették, megszokták. Angliában szájátva bámulták ezt a fajta filmgyártást. Lehet, hogy most megunták. „Nem a mi szakmánk” — gondolta a „Prudential”. S visszavért a tűzbiztosításhoz. A tűz mégis biztosabb.

Egyik nyilatkozatában Korda a minap elszámolt a filmek költségeiről. A nagy Wells-film például — a „Mi lesz holnap?” —, mely óriásit bukkott, közel hétmillió pengő költséggel készült. (A film arról szól, hogy kőr a világháború, s az angolok végül gyarmatosítják a Marsot és a Jupitert.) Szép, angol film volt. A hétmillió pengő a következő költségekre ment el: a díszletek belekerültek két millióba, a ruhák másik millióba, a statiszták a harmadik, vagy negyedik millióba, s a felhők Denham felett, azok is belekerültek néhány-százezerbe. Az újságíró hűledező kérdéseire Korda vállatvonva felelt: „Kérem, ez a film...” S nyugtatta az érdeklődőt, hogy másképp nem lehet filmet csinálni.

Ez az, amiben nem hiszek. A film egyre inkább pénzügyi bűvészművészet; következésképp egyre kevésbé művészet. De a film mindenkéltű új műfaj, a kifejezésnek új eszköze. Amíg a filmet minden kifutófiu meg akar gazdagodni, a műfaj a börtözüjének egy neme marad. S ahogy az új színházat lelkes aszkéta kísérletezők csinálták meg mindennütt a világon, úgy lesz a filmnek egy zsenije és aszkétája, aki nem fizet Donathnak huszonezert egy hétre, s talán valamilyen amatőr-módon megcsinálja azt, amihez ma Hollywoodnak milliók kellemenek. Az, ami ma művészet a filmben, egyre inkább elvesz az üzemből. De egy zseniális műkedvelő talán megmenti egy napon azt, amit csaknem reménytelenül elpredáltak a szakemberek.

MÁRAI SÁNDOR.

— ZÜRICH I ZARLAT. Páris 20.38 és egyne-gyed, London 21.43 és fél, Newyork 437.50, Milánó 23.02 és fél, Prága 15.26, Varsó 82.60, Belgrád 10.00, Bucuresti 3.25.

— BUCURESTI-I HIVATALOS ÁRFOLYAMOK. (Az alábbi számok a Banca Nationala eladási árfolyamait tüntetik fel. Zárójelben az árfolyamokat a 38 százalékos felár hozzászámításával közöljük.) Francia frank 4.75 (6.56), angol font 503.00 (694.14), dollár 102.50 (141.45), líra 5.35 (7.38), holland forint 55.75 (76.94), német márka 37.50 (vásárlási árfolyam), csekkorona 3.55 (4.90), zloty 19.25 (26.56), dinár 3.05, pengő 27.50, osztrák schilling 27.50, svájci frank 23.25 (32.09).

— BUCURESTI-I MAGANÁRFOLYAMOK. Francia frank 8.40—8.45, angol font 865—875, dollár 176—178, holland forint 101—103, német márka 39—41, csekkorona 5.90—6.00, zloty 30—31, pengő 31.50—32.50, osztrák schilling 33.50—34.00, dinár 3.70—3.80, svájci frank 40—42.

— Az angol baptisták küldöttsége Bucurestiben. Bucuresti-ből jelentik: Anghelescu dr. közoktatásügyi miniszter kihallgatáson fogadta az angliai baptisták Romániába érkezett delegációját, mely az ittélő baptisták életét tanulmányozza.

— Betiltották „A védelemé a szó” című szindarabot. Bucuresti-ből jelentik: A belügyminisztérium betiltotta Petre Bellu „A védelemé a szó” című szindarabjának előadását. A betiltó végzés indokolása az, hogy a darab felforgató tendenciájú. A minisztérium egyébként a Pizone-társulat — amely ezzel a szindarabjal járja az ország városait — előadásait nem engedélyezi.

— Változások készülnek a magyar kormányban. Budapestről jelentik: Az Est értesülése szerint a képviselőház folyosóján a következő híreket terjesztik a magyar kormányban várható változásokról. Darányi miniszterelnök a közeljövőben megválik a földművelésügyi tárcától és utódja Marschal Ferenc, a minisztérium politikai államtitkára lesz. Kállay Miklóst alföldi kormánybiztossá nevezik ki. Még mindig tartja magát az a hír, hogy Kozma Miklós megválik a belügyminisztériumtól és tárcáját maga a miniszterelnök veszi át. Arról is beszélnek, hogy Sztranyavszky Sándor, a képviselőház elnöke visszavonul a politikától, mandátumáról is lemond és a gazdasági életben helyezkedik el.

Jól képzett segédek keres női divatáruház.

Csak is jó erők jelentkezzenek.

Ajánlatokat „Matase” jellegre RUDOLF MOSSE hirdető továbbit.

— Hét és egynegyed kiló az ókirályságbelli négyesikrek összulya. Buzau-ból jelentik: Megirtuk már, hogy Smaranda Radu Soare 35 éves asszony, egy Mihai Jerea nevű földhözragadt szántóvető felesége Patarlag-i községben négyesikreknek adott életet. Az újszülöttek — 3 kislány és 1 fiu — összesen hét és egynegyed kiló sulyuk. Amikor a gyermekek apja, aki abban a hiszemben volt, hogy ikrek születtek, sorban értesült a harmadik, majd a negyedik csecsemő világrajöveteléről, megijedt és elfutott otthonról. Később természetesen visszatért és amint az egyik bucuresti-i lap hasábjain látható, megengedte, hogy lefényképezék alaposan meggyarapodott családjával együtt. A házaspár szegénységére jellemző, hogy egy másfélméter széles, három méter hosszú oduban laknak. Az asszonynak első és második házasságából még van két fiugyermek. Mozgalom indult meg, hogy a négyes ikrek életbentartása érdekében helyezték el az anyát és gyermekeit egy fővárosi gyermekmenhelyen.

Hölgyek figyelmébe!

Február hó elsején kezd meg

Barbu Gheorghe főszakács főzőtanfolyamát.

Belratásót d. e. 10—1-ig, d. u. 8—5-ig. 621

Corso Kávéház, Corso mozinál.

— A forró égöv betegségeinél, különösen vérhasnál és olyan gyomorbetegségek esetén, amelyek váltólázalal együtt lépnek fel, a természetes „Ferenc József” keserűviz szerlelett értékes hatást fejt ki. Az orvosok ajánlják.

— MA az alanti gyógyszerházak tartanak éjjeli szolgálatot:

VOJTEK, Bulevardul Regina Maria.
DANCIU, Piața Mihai Viteazul.
BERNAT, Lângă Gară (vasutállomásnál)
BERGER, Calea Saguna.

Holnap, szombaton este tartják meg az arad-i Iparos Bálát

Az arad-i Iparos Otthonban hetek óta folyó lázas előkészítő munka befejeződött: holnap, szombaton este 9 órai kezdettel zajlik le az arad-i Iparos Kulturház összes helyiségeiben a bális szezon egyik legnagyobb társadalmi eseménye: az arad-i Iparos Bál.

Az Iparos Bál legnagyobb attrakciója — mint már említettük — a jó gazdasszonyok főzőversenye lesz, amelyre nagyszámban jelentkeztek az Iparos Otthon hölgytagjából a hölgyek. A három első helyezett díjazásban részesül és minden versenyző kap emlékebe egy-egy díszes fakanalat. Versenyen kívül emelni fogják a kiállítás különben is magas színvonalát a maguk szakácsművészeti kreációikkal az arad-i vendéglősök, akik közül: a Dacia-étterem, Moher Ilie állomásai étterme, Auer János étterme, Buzogány Márton „Lido” étterme, a Caracioni Dumitru-féle étterem, Müller Károly étterme, Caracioni Gheorghe étterme, Harvó József „Gambrinus” étterme, Horváth József szálloda és a Komóczy Béla-étterem vesznek részt. A bál másik nagy attrakciója a tombola lesz, amelynek pontosan 1000 nyereleménytárgyat igen ötletes beosztással osztotta szét a rendezőség. Minden tombolaigegy-csomagban szerepelnek értékes tárgyak. A bál keretében az idén is lesz büffé-, cukrászda-, feketekávé- és vírszűsátor, pezsgősátor, valamint tea- és borsátor. A rendezőség ezuton kéri fel azokat a hölgyeket, akik a jó gazdasszonyok főzőversenyére bejelentették részvételüket vagy a versenyen kívül akarnak a bála táncokat, illetve élelmiszeradományokat küldeni, hogy azokat a szombati nap folyamán legkésőbb délután 5 óráig elküldeni sziveskedjenek. Belépődíj személyenként 50 lei, amelyben egy csésze tea és a hozzávaló keksz is bennfoglalatik.

— Hamis esküvel vádolt arad-megyei gazda. Pop Mihai radnai gazda került vádlottként csütörtökön az arad-i törvényszék elé. A vád szerint 1935. júliusában — egy járásbírói tárgyalás alkalmával — egy polgári perben azt vallotta, hogy Popescu Ioan ügyvéd rá akarta beszélni a per egyik tanúját, Nistor Teodort, valljon úgy, hogy a keresetet megnyerje. Az ügyvéd hamis tanuzásért és hamis esküért jelentette fel a gazdát, akinek ügye ma került a bíróság elé. Több tanu jelent meg, akik azt vallották, hogy Popescu ügyvédet tényleg kihívták a radnai járásbírói tárgyalási terméből, azonban az ügyvédnek Neamtiu Vasile nevű kliense beszélgetett vele, nem pedig a vádlott. Maga Nistor is tagadta, hogy az ügyvéddel beszélt volna. A bíróság szükségesnek tartotta a polgári per aktáinak beszerzését és ezért a tárgyalást február 11-re halasztotta.

— A Növédelmi Hivatal (Szoc. Misszió) tea-délutánját, melyet január 31-én, vasárnap fél 6 órakor rendez az Iparos Otthonban, mint már évek óta, az idén is nagy érdeklődés előzi meg. Vásárhelyi Janka elnöknő vezetésével lelkes hölgygárda fáradozik azon, hogy az egyesület Napközi és Öregek Otthonának fenntartására szolgáló mulatság minél sikerültebb legyen. Színes és gyönyörködtető képekben gazdag táncokat mutatnak majd be Szömörkényi Magda művésznő legtehetségesebb növendékei: Ambrus Nela, Coțioiu Romola, Derecskey Károly, Mandl Elli, Nussbaum Marika, Pop Sandi, Szigethy Dóri, Vogel Elfriede és Lupescu Lujzika. Ezenkívül pompás büffé, értékes és meglepetésekben gazdag tombola várja a vendégeket. A mulatságot pedig kitünő cigányzene mellett záróráig tartó tánc fejezi be.

— Az SGA Tornász-táncestélyére készül Arad ifjúsága. A szombat este megelőző ötven táncmulatság hatalmas sikerei, melyet eddig az SGA rendezett, biztosítja a holnap esti hangulatot, vidám, kellemes szórakozást. Jellemző a tornász-táncestély kedveltségére, hogy a rendezőséghez igen sok megyebeli községből jeleztek számtalan vendéget és hogy a szállókban lefoglaltak szobákat a vidéki vendégek részére. Látványosságról a tornászok mintacsapata gondoskodik, a tombola értékes nyereleményeivel nagy vételekedvet nyújtanak, a saját kezelésben levő büffé, cukrászda, italok, stb. szemnek-szájnak, inyenceknek olcsó kielégítést adnak. Tekintettel a nagy érdeklődésre, a rendezőség ujjólag közli, hogy a bális feljárt a Corso-mozi hallijából lesz, a ruhatárak az emeleti foyerban nyerne elhelyezést, külön mulatószobák állnak rendelkezésre és hogy a zenét ifj. Kozák Pali kitünő jazz- és cigányzenekara szolgáltatja. Felkérnek mindazok, akik adományokat jeleztek, hogy a tombolatárgyakat szombaton délig az egyesületi helyiségbe, büffé, cukrászda, stb. adományok pedig szombaton este 6—9 óráig a Fehér Kereszt nagytermébe küldendők.

— Koszorúmegváltás. Dr. Tisch Mór ravatalára szánt koszorúmegváltás címen a Szeretetház javára a következő adományok folytak be: Özv. Goldschmidt Sándorné és Goldschmidt Miklós 500, Krausz Lipót 100 és Kádár Aladár 100 lei.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A vasutigazgatóság visszahelyezésével és más fontos ügyekkel foglalkozott az arad-i Kereskedelmi és Iparkamara tanácsa

— Érdekes felirat a tisztességtelen versenyről szóló törvénytervezetről —

Az arad-i Kereskedelmi és iparkamara tanácsa csütörtökön délután ülést tartott, amelyen *Mateescu* Stefan vezérigazgató, a kamara elnöke presideált. A tárgyalásra került ügyekkel *Pacurari* Brutus főtitkár és dr. *Falus* Lajos referádái alapján foglalkozott a tanács.

A napirend előtt elhatározták, hogy *Mihai* trónörökös szerencsésen végződött operációja és gyógyulása alkalmából üdvözlő táviratot írték neki. — Ezután *Zina* Tibornak, a kamara volt főtitkárának tragikus elhunytával foglalkoztak és igen meglepő szavakkal parentálta el a tanács, kiemelve nagyjelentőségű közgazdasági működésével szerzett érdemeit. Az elnök ezután üdvözlötte az új levelezőtagokat és azokat, akik hivatalból tagok, valamint *Petrescut*, aki alelnöke volt a kamarának.

A napirenden lévő ügyekről az alábbi tudósítást közöljük:

A Kamara elnöksége felírta a kereskedelemügyi és iparügyi miniszteriumhoz az iránt: ne engedje maximalizálni az árakat a falvakban, mert azokban különben is sok élelmiszer van, az iparcikkek maximalására pedig még a városokban sincs szükség, annál kevésbé a falvakban. — Az Obortörvény szerint a vásári díjakat a Kamarák és a községek vezetői együttesen állapítják meg, de a közigazgatási törvény ezt a jogot csak a községek vezetőinek adja meg. A Kamara felírta a miniszteriumhoz: tegye lehetővé, hogy ennek ellenére a Kamarák nélkül a községek ne állapíthassák meg a vásári díjakat, mert esetleg sérelmes lehet az az iparosokra és kereskedőkre. — A bucuresti-i Itélőtábla a múlt hónapban hozott ítéletében kimondta, hogy a Kereskedelmi és Iparkamarák közhatalóságok. Mivel ez a kérdés rendkívül fontos, a tanács átiratlag kér a Táblától hivatalos másolatot az ítéletről. — Az arad-i munkanélküliek részére összegyűjtött egy százalékos hozzájárulásra vonatkozóan kimondta a tanácsülés: szükségesnek tartja, hogy a munkaadók közvetlenül a városokban működő bizottsághoz és ne a munkásbiztosító pénztárhoz fizessék be a segélyösszegeket és ilyen felhívást intéz a munkaadóhoz. — Várfurtele és Vascau között építendő új vasútvonallal kapcsolatban legközelebb szaktanácskozást tartanak, amelyen a Kamara képviselőjében dr. *Nerva* Iercan vezérigazgató, kamarai tag fog résztvenni a tanács megbízásából. — Az árubehozatal ellenőrzése végett tudvalevőleg a kereskedelemügyi és iparügyi miniszterium leiratot intézett a Kamarához és ez alapján a tanács arra kéri az importtal foglalkozó cégeket, hogy a lapokban megjelent felhívásnak sürgősen tegyenek eleget és jelentsék be az említett adatokat a Kamara irodájának.

Ezután a kereskedelmi törvény tervezetével foglalkozott a tanács, mert a kamarák szövetsége a javaslatot megküldte az összes Kamaráknak. Az arad-i Kamara az ismertebb jogászok véleményét kérte ki a javaslatról és ez alapon már elkészült a tisztességtelen versenyről szóló rész. Az arad-i Kamara arra kéri az illetékes fórumot: teljesen vegye ki a törvénytervezetből a tisztességtelen versenyről szóló részt és külön szabályozza azt.

Azt is kívánja az elnökség, hogy az ilyen ügyekben, külföldi mintára, a kamarákban megszervezendő zsűrik hozzák meg az elsőfokú ítéletet és ne a törvényszékek.

A CFR új díjszabásának tervezett emelése ellen feliratot intézett a Kamara.

A vasutigazgatóság áthelyezésének kérdésével foglalkoztak ezután.

Részletesen ismertették ezt a fontos problémát. Az elnökség azt javasolja: forduljon a kamara küldöttségileg dr. *Groza* Ioan prefektushoz és a város vezetőségéhez, valamint Arad-megye összes parlamentereihez, hogy kellő eréllyel lépjenek fel a vasutigazgatóságnak Arad-ra való visszahelyezése érdekében, nehogy Timișoara ellenakciója sikerre vezessen és nehogy elsorvadjon Arad.

Moșoiu Victor, a Munkakamara elnöke szólott elsőnek a kérdéshez és közölte, hogy a jövő héten a Munkakamara ez ügyben küldöttséget meneszt București-be; kéri a Kereskedelmi és Iparkamarát, hogy csatlakozzon ehhez.

Butoescu villanygyári igazgató helyesli az Iparkamara akcióját, de szükségesnek tartja, hogy az arad-i és vármegyei összes politikai pártok, tehát az ellenzéki pártok vezetőit is kérje fel a kamara a mozgalomhoz való csatlakozásra.

Egyszerűsítik az árubehozatal pénzügyi lebonyolítását

Eltörlik a deviza-iranszervizumot a Jegybanknál

București-ből jelentik: Dr. Pop Valer kereskedelemügyi és iparügyi miniszter néhány héttel ezelőtti elhatározásához híven most úgy intézkedett, hogy az import pénzügyi lebonyolítására vonatkozó könnyítéseket az illetékes fórumok végrehajtsák.

Tudvalevőleg rendkívül megnehezítette az áruimport fizetését a Jegybank által néhány évvel ezelőtt bevezetett úgynevezett transzfer-vizum, amely nélkül lehetetlen volt a külföldi áruk ellenértékét devizákban átutalni. Amikor már az összes illetékes fórumok teljesen jóváhagyták a devizaátutalást, a Jegybank csak úgy teljesítette azt, ha előbb megszerezték rá a transzfer-vizumot, ami igen nagy átutalási késéseket idézett elő és a külföldi szállítók türelmetlenekké váltak, mert így még lassabban kaphatták meg követelésüket.

A kereskedelemügyi miniszter közbelépésére ezt a vizumrendszert most eltörlik, mert megállapították, hogy csak statisztikai célokat szolgál.

Ugyanis a transzferről kimutatásokat kellett készíteni a külkereskedelmi hivatalnak, hogy az pontosan nyilvántarthatja azokat a devizákat, amelyek főleg importcélokra rendelkezésre állnak.

Ezzel kapcsolatban azt is közlik, hogy a kereskedelemügyi miniszterium eltörli az importkvótán felüli árubehozatal rendszerét is, mert ezekkel a szuprakvótákkal sok szabálytalanságot követtek el egyes importőrök.

Ezután tehát sokkal egyszerűbbé válik az árubehozatal és annak pénzügyi lebonyolítása. Az esetben, ha az egyik negyedév végén kihasználatlanul maradt valamely áru importkvótája — csak úgy használható fel az engedély megmaradt része, ha a legfontosabb, úgynevezett „elsőrendű szükségleti cikkeket” importálják azzal.

Az állam készpénzben fizeti ki az 1934-35. évi beföldi tartozását

Ezért nem terjeszti ki az adóbonok és kölcsönkötvények fizetési érvényességét 1934-35-re

A bucuresti-i napilapok feltűnő helyen közlik az alábbi értesítéseket, amely úgy az állam szállítóit, mint az összes adófizetőket igen közelről érinti.

Tudvalevőleg az utóbbi napokban magánforrásból országszerte olyan híreket terjesztettek, amely szerint a pénzügyminiszterium az adóbonoknak köztartozások fizetésére vonatkozó érvényességét 1934-35. évre is kiterjeszti; ezzel azt a hiedelmet keltették, hogy az adóbonokkal az 1934-35. esztendői hátralékos adókat és más köztartozásokat is ki lehet fizetni.

Ezzel szemben a fővárosi napilapok jól informált forrásból szerzett értesülés alapján azt közlik, hogy a pénzügyminiszterium az alábbi megváltozhatlan határozatot hozta: Az állam az 1934-35. évekről visszamaradt tartozásait készpénzben fogja kifizetni.

A tartozások 50 százaléka mintegy 740 millió leit tesz ki és ezt az összeget még az 1936-1937. költségvetési év végéig, havonként beszedve, fogja kifizetni a rendkívüli költségvetés terhére. A fennmaradó 50 százalékat az 1937-38. költségvetési évre fogják átvezetni és a jövő évben kapják meg az összeget az állam belső hitelezői.

Mivel így az állam készpénzben egyenlíti ki az 1934-35. évi tartozását, viszont az adófizetőktől is megköveteli, hogy a jelzett évről fennmaradt adótartozásaikat

készpénzben egyenlítsék ki. Tehát semmi esetre se számítsanak arra, hogy a pénzügyminiszterium az adóbonok és más kölcsönkötvények érvényét az 1934-35. évi adófizetés céljából meghosszabbítsa.

Igy nem felelnek meg a valóságnak azok a hírek, hogy az adóbonok érvényét a miniszterium 1934-35. évre is meghosszabbítja.

Fizessen elő

az

ARADI KÖZLÖNY-re

ajándékuul kapja

200 oldalas, 1937. évre szóló

ALMANACH-unkat

és február 15-ig gratis küldjük lapunkat.

Előfizetési díj úgy helyben mint vidéken havonta 70 lei

Az Aradi Arutózsde új választott birái

Az Arad-i Arutózsde ma délelőtt Mateescu Stefan elnökleje alatt közgyűlést tartott, amelynek egyetlen tárgya a tőzsdei választott birák megválasztása volt az 1937. évre. A tőzsde gabonaosztálya 12, áruosztálya 20, faosztálya 18 birát választott és peres esetekben ezek közül sorsolják ki az egyes ügyekben ítélkező birákat.

A gabonaosztály a következő birókat választotta: Alföldy Pál, Dán Oszkár, Friedmann József, Kardos Jenő, Kornis Ödön, Leipnicker Salamon, Morvay Dezső, Papp Ilie, Radovan Milivoi, dr. Székely Lajos, Szerényi Géza, Wagner Ottmár.

Az áruosztály birái: Antonescu Virgil, Cirić Aurel, Chera Ioan, Halász Dezső, dr. Luțai Cornel, Lakașos Aladár, Lengyel Béla, Marian Ioan, Pauțu Păun, dr. Reusz Miklós, Reismann Jenő, Reinhart Gyula, dr. Rácz Sándor, dr. Szöllősi Zsigmond, Szabó Miklós, Salgó Jenő, Schwarz Adolf, Sándor Artur, Trimbișioni Traian, Tauszk Jenő.

A faosztály birái: dr. Antal András, Ambrus Francisc, Altmann Ede, dr. Czettel Lajos, Flamm Róbert, Fein Oszkár, Holländer Emil, Kornis Ödön, Popa Ioan, Rappaport Miksa, Rafiroiu Remus, Radovan Milivoi, Szerényi Géza, Stern Gyula, dr. Valkó Dezső, Wiesel Jenő, Giua Petre (Deva), Mahler Emanuil (Deva).

Tudnivalók a közhivatalnokok és nyugdíjasok utazási igazolványára ragasztandó bélyegről

Néhány nappal ezelőtt cluj-i jelentés alapján közöltük, hogy a nemzetközi utfenntartási illetéket, melyet a múlt évben fizettek először a kedvezményes vasuti jegy igazolvány-tulajdonosok, ezután nem a pénzügyi palota első emelet 22. számú szobájában kell kiegyenlíteni, hanem a vasutnál.

Mivel ez a legújabb rendelkezés csak néhány nappal ezelőtt lépett életbe és tekintve, hogy igen sok kedvezményes jegyigazolvány-tulajdonos a pénzügyigazgatóságon már kifizette az 1937. évre esedékes illetéket, kérdést intéztünk a pénzügyigazgatóság megfelelő ügyosztályának vezetőjéhez az iránt, hogy az illetők szintén megkapják-e azt a vasuti bélyeget, amelyet a taksa lefizetése ellenében adnak a nyugdíjasoknak és a kedvezményes jegyigazolványok összes tulajdonosainak?

A pénzügyigazgatóságon hivatalosan közölték munkatársunkkal, hogy mindazok, akik már eddig kifizették az 1937. évre szóló uttaksát, szintén jogosan igénylik az említett speciális bélyeget, amit a vasutnál a jegyigazolványokra ragasztanak rá. Az illetők a vasuti hivatalban mutassák fel azt a nyugtát, amelyet a pénzügyigazgatóságon kaptak, amikor a takstát befizették és a vasuton átvehetik a szóbanlévő bélyeget. Akik azonban a pénzügyigazgatóságon még nem fizették be az illetéket, haladéktalanul egyenlítsék ki azt a vasutnál, mert anélkül nem használhatják jegyigazolványukat.

= A BANCA NAȚIONALĂ UGYANANNYI OSZTALÉKOT FIZET, MINT A MULT ÉVBEN. A bucurești-i Argus jelenti: A Jegybank február 21-én két közgyűlést tart. Az évi rendes közgyűlés után rendkívüli közgyűlés lesz, amelyen az alapszabályok kilencedik fejezetének 99. cikkét megváltoztatják a pénzügyminisztériummal folytatott megbeszélés alapján. Az alapszabályváltoztatás összefüggésben van az állam által alapítandó mezőgazdasági, ipari és tisztviselői hitelintézetek működésével, mert az említett új hitel bankok alapítójának jelentékeny részét a Banca Națională utján folyósítja az állam és ezek a bankok szoros összeköttetésbe jutnak a Jegybankkal. A közgyűlés által megszavazandó osztalék ugyanannyi lesz, mint a múlt évben volt. Érdekes, hogy a Jegybank a tiszta nyeresége 2 százalékát juttatja tisztviselői nyugdíjalapjára és ugyancsak 2 százalék jutalmat ad tisztviselőinek, de a fenti lap jelentése szerint ezt keveslik, mert így egy-egy szolgálati főnök csak 1000 lei jutalmat kap.

= Öt év alatt 2 milliárd pengővel csökkentek Magyarország külföldi államadósságai. Genfből jelentik: A Népszövetség pénzügyi bizottsága előterjesztette a Népszövetség magyarországi megbízottjának az 1936. év második feléről szóló jelentését, amely kedvező színben tünteti fel az ország általános gazdasági helyzetét. Kiemeli a gyárak, a kereskedelmi vállalatok és bányák forgalmának növekedését, a pénzügyintézetek betétállományának számottevő emelkedését. A Népszövetségi megbízott pontos adatokkal felszerelt jelentésében azt is közli, hogy Magyarország külföldi államadósságai 1931-től 1936. végéig kétszer 2 milliárd pengővel csökkentek.

Melyik nő habozik még?

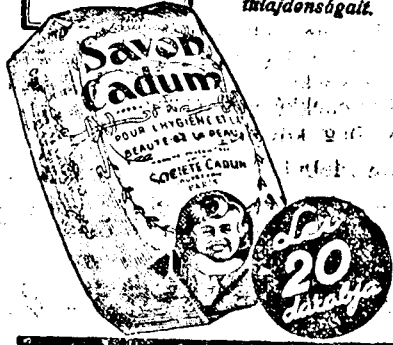
Fiataliságtól
ragyogó arcból

...vagy A TELJES
ÖSSZEG
VISSZATÉRITÉSE!

Garantáljuk
teljes megelé-
gedést, vagy
visszatérítjük a
teljes összeget

A legkisebb da-
rából használ-
ható, mindvégig
csorbítatlanul meg-
tartja illatát és
felülmúlhatatlan
talajdonságait.

Meg van a lehetősége, Asszonyom, hogy könnyen selyempuha bőre, rózsás arc-
bőre, minden nő leghőbb vágya, „Cadum arc-
bőre”, lehessen. Szinte neveléséges összegért
— és ilyen garanciák mellett! Magunkra vál-
laljuk a kísérlet kockázatát. Vásároljon egy
dobozt 3 Cadum szappannal. Használjon
egyet, majdnem egy hónapig tart. Ha hasz-
nálata után nem győződött meg róla, hogy
tisztább, hamvasabb az arcbőre, simább a
bőre, úgy küldje vissza a használt szappan
göngyölegét a másik két megkezdetlen szap-
pannal együtt a Cadum irodának, Bucuresti,
Str. Sf. Ionică 8, amely visszatéríti a TELJES
összeget. Kezdje el már ma este, hogy szebb
legyen holnapra... Vásároljon haladéék nélkül
egy doboz, 3 darab Cadum szappant.

Cadum Szappan

Kik ellenőrizhetik Arad-on az alkalmazottak adóbejelentési jegyzékét?

A kivetési pénzügyigazgatóság felhívása a munkaadókhoz a téves ellenőrzések megakadályozása végett

Az arad-i pénzügyi palota második emele-
tének 19. szobájában működő forgalmiadó és
személyzeti adó ügyosztályok vezetői az
alábbi fontos tényekre hívják fel a munkaadók
figyelmét és arra kéri őket, hogy ehhez pon-
tosan tartsák magukat:

Az utóbbi időben panaszok érkeztek az
adó kivetési pénzügyigazgatóság fentemlített
ügyosztályaihoz, hogy egyes adóhivatali és
adóbehajtási pénzügyigazgatósági hivatalnok-
ok adóinkasszáli eljárás közben az iránt is
érdeklődnek, hogy a munkaadók eleget tet-
tek-e az alkalmazottjaik havi bejelentésére vo-
natkozó kötelezettségüknek?

Mivel a munkaadók eme kötelezettségé-
nek ellenőrzése kizárólag az adó kivetési
pénzügyigazgatóság ellenőreinek hatás-
körébe tartozik, a személyzeti és forgalmi-
adó ügyosztály vezetői speciális igazolvá-
nyokkal látták el azokat az adó kivetési el-
lenőröket, akik a személyzeti és a forgalmi-
adóval kapcsolatos ellenőrzésekre joga-
sultak.

Nehogy esetleg hatásköri összeütközés kelet-
kezzen az adó kivetési és adóbehajtási pénzü-
gyigazgatóság, valamint az adóhivatalok kö-
zött, azért a személyzeti és forgalmiadó ügy-
osztályok főnökei arra kéri a munkaadókat,
hogy

csupán a fentemlített speciális igazolvány-
nyal ellátott kontrollorokat mutassák
meg a forgalmiadóra és a személyzeti be-

jelentésekre vonatkozó üzleti feljegyzéseit.
Ha az említett speciális igazolvány
nélkül bármelyik ügyosztályhoz tartozó
adóhivatalnok, vagy pénzügyi tisztviselő
akarná a személyzeti és forgalmiadóra vo-
natkozó üzleti feljegyzéseket ellenőrizni,
ugy tagadják meg azok előmutatását.

Ez alkalommal azt is közöljük, hogy a sze-
mélyzeti bejelentések kezelésével megbízott, a
második emeleten működő ügyosztály munká-
ja az utóbbi két év alatt jelentősen megnöve-
kedett és ehhez mérten

a személyzeti fizetések adója is számot-
tévően emelkedett.

Hivatalos kimutatás szerint ugyanis 1934—35.
kölségvetési évben havonta 906 cég alkalmaz-
ottjainak bejelentését tartották nyilván és el-
lenőrizték. Ez a szám 1935—36. évben 934-re,
1936—37. évben pedig 1122-re szaporodott ha-
vonta.

Az arad-i alkalmazotti adók 1934—35-ben
az első kilenc hónap alatt 16 millió 538 ezer
leit tettek ki, de 1935—36-ban ugyanazon idő-
szakban 18 millió lei,

1936—37. év első kilenc hónapjában pe-
dig 18 millió 964 ezer lei személyzeti adó
folyt be.

Ezek az eredmények azt igazolják, hogy a sze-
mélyzeti bejelentési és ellenőrzési ügyosztály
pontosan és lelkiismeretesen végzi feladatát.

SPORT KÖZLÖNY

Megérkezett a fővárosba a Venus görög középfedezete

Nemzetközi mérkőzésekkel kezd az idényt a Ripensia

Bucuresti. Beffa, a Venus ujonnan szerződött középfedezete ma érkezett meg a fővárosba. Tekintettel a tengeren dúló viharokra, a görög játékos inkább a szárazföldi utat választotta és Bulgárián, valamint Jugoszlávián keresztül utazott. Az állomáson Eladescu dr. vezetésével a Venus küldöttsége fogadta az Aris volt kitűnő játékosát, akivel a Venus csapata lényegesen megerősödik.

A csapat egyébként tegnap tartotta meg első tornatermi edzését, amelyen kizárólag kondíciógyakorlatok szerepeltek műsoron. A játékosok teljes számban — ma érkezett Beffa kivételével — megjelentek az edzésen, csupán a beteg Plattkó edző hiányzott. A tavaszi csapatról még korai beszélni, de sok változás nem várható az ősszel sikeresen szerepelt együttesben, csupán Beffa részére szorítanak helyet a fedezetsorban. A Venus játékoskerete a következő: Burdan, Iordachescu, Sfera, Albu, Badulescu, Barbulescu, Colea Valcov, Gorgorin, Beffa, Gruin, Enea, Dan Gavrilescu, Mihalescu, Humis, Petea Valcov. Ebből a valószínű tavaszi csapat az alábbi:

Burdan—Sfera, Albu—Barbulescu, Beffa,

Colea Valcov—Gruin, Gavrilescu, Humis,
Petea Valcov, Enea.

Timisoara. A Ripensia csapata a jövő hét folyamán kezdi meg az edzéseket és a csapat tagjai február 3-án, szerdán lépnek először pályára — ha az időjárás megengedi. A tavaszi szezonban a Ripensia igen jól akar szerepelni és még a bajnoki idény előtt nemzetközi meccsekkel készül a tavaszi nagy csatákra. Február 14-én és 21-én jugoszláv csapatokat lát vendégül az országos bajnok és pedig a SzAK-ot Szabadkáról, valamint az SK Bata csapatát, amelyekkel a közelmúltban otthonukban találkozott.

A Ripensianak az alábbi játékoskeret áll rendelkezésére: Pavlovici, Zombory, Bürger, Hoksári, Chiroiu, Agner, Lakatos, Moravetz, Kotormány, Gál, Bindea, Beke, Lazar, Ciolac, Schwarz, Dobai. Ebből alighanem így alakul a tavaszi együttes:

Pavlovici—Bürger, Chiroiu—Gál, Kotormány,
Moravetz—Bindea, Beke, Ciolac,
Schwarz, Dobai.

Pompás fogadtatásban részesült Amerikában Szabó Miklós

Első versenyén a legjobb amerikai középtávfutókkal mérkőzik

Newyork. Szabó Miklós, a kitűnő magyar középtávfutó, mint ismeretes, az elmúlt hét végén megérkezett Newyorkba, ahol rendkívül szívélyes fogadtatásban részesült. A változott klíma erősen kizökkentette a kitűnő futóbajnokot egyensúlyából, azonban kettőzött szorgalommal igyekszik a szokatlanságokat megszokottá tenni és nagy ambícióval készül első versenyére, amelyen a legkiválóbb amerikai futókkal áll starthoz.

Szabó első amerikai napjairól az alábbi távirati jelentés számol be:

Szabó első newyorki napja igen mozgalmas volt. Lőncsre Ferris vendége volt, aki mindent elkövet, hogy Szabó jól érezze magát és a legmesszebbmenően teljesíti minden kívánságát. Délután Szabó a New-York AC új sportpalotájának fedettpályáján tartott edzést. Nem futott erősen, de mozgása teljes mértékben kielégítette a megjelent újságírókat és szakembereket. Ott volt Mr. Pilgrim, a NyAC atlétikai vezére és Jeremia Mahoney, az amerikai szövetség új elnöke is. Többszörsz mindketten igen barátságosan elbeszélgettek Szabóval.

Este Szabó a Grover Cleveland—Osceola

Club kisebb jelentőségű fedettpályaversenyére ment el, hogy versenyt is lásson első rajtja előtt. A versenyen véletlenül összecsalá!kozott Beccalivel és Cunninghammal, továbbá a gátfutó Hardinnel, aki még nem utazott el Hollywoodba. Az olimpiások nagy örömmel üdvözölték egymást.

Első newyorki éjszakáján, péntekről szombaton virradóra Szabó nem valami jól a ud, a második éjszakát azonban már nyugodtan töltötte. Kezd lassan beleszokni az európai szempontból bizony meglehetősen nehéz klímába. Szabó szereti a nemzetközi kosztot és ezért nem jár a magyar étterembe (ahová Barsi járt), hanem szállásán, a Paramount-szállóban étkezik. Nagyon meg van vele elégedve.

Vasárnap újra a NyAC fedettpályát kereste fel és friss köröket futott. Főleg az emelt forduló vételét gyakorolta. Időre inost sem futott. Vasárnap hozzák nyilvánosságra a Millrose AA mérföldes versenyének nevezéseit. Ezen a versenyen indul Szabó először. A Wanamaker Mile-n kivüle Cunningham, Sanromani, Verzke és Fenske vesz részt. A legjobb négy mérföldes futó, akit most Amerika ki tud állítani.

Hatalmas kirakatverseny készíti elő városunkban az AMEFA február 13-iki nagybálját

Arad előkelő és neves kereskedői vesznek részt a bált megelőző AMEFA-kirakatversenyen — Értékes díjak kerülnek kiosztásra

Az AMEFA-bál előkészületei már a legszembeütőbb módon mutatják, hogy Arad életében egy nagy és felejthetetlen emlékü társadalmi esemény lesz a február 13-án, a Dácia-kávéház összes termeiben lezajló táncestély. A bál rendezősége valóban hatalmas tömegmozdulássá és impozáns eseménnyé kívánja varázsolni ezt a nagy bált és ezért már előkészületeiben is eredeti propaganda-eszközökhöz folyamodott.

A február 13-iki AMEFA-bál alkalmából ugyanis világvárosi mintára, városunk egész előkelő kereskedő osztályára kiterjedő AMEFA-kirakatversenyt rendez, értékes díjakkal ajándékozva meg a legszébb, legizlésebb és legeredetibb ötletességű kirakatok tulajdonosait és megrendezőit.

Az AMEFA vezetősége legközelebb tudtul adja a kirakatversenyben résztvevő nagyszámu előkelő cégek névsorát, valamint a díjakat és a versenybírók működését.

O A Hannover csapatában látják a német vízpoló-bajnokot. A németek télen a fedettségben rendezik meg a vízpoló bajnokságokat, amelyek már eljutottak a döntőig. Ide négy csapat kvalifikálta magát és pedig a Duisburg 98, München 99, Wissensee 96 és Wasserfreunde 98. Nagy meglepetés, hogy a Magdeburg csapata kiesett. A győztest a hannoveri Wasserfreunde-ban látják.

A BTK vezet a magyar box-csapatbajnokságban

Budapest. A magyar ökölvívó-bajnokságok során legutóbb a BTK—BSZKRT és FTC—B. Vasutas mérkőzéseket bonyolították le és előbbi 8:6 arányban a BTK javára végződött, az utóbbi pedig 8:8 döntetlenül zárult. Mindkét mérkőzés irreális körülmények között folyt le abszolút rossz bíraskodás mellett, amely teljesen elferdítette a valóságos eredményeket. A bajnokság állása a pénteki utolsó forduló előtt így fest:

1. BTK	2	1	1	—	16:14	3
2—3. B. Vasutas	2	—	2	—	16:16	2
2—3. FTC	2	—	2	—	16:16	2
4. BSZKRT	2	—	1	1	14:16	1

A mérkőzésekből kifolyólag két versenyzőt: Simó BSZKRT és Cservenszky FTC ökölvívókat fegyelmi elé állítják, mert állítólag a játékvezetőket megsértették volna. A pénteki utolsó fordulón az FTC a BTK-val, a B. Vasutas pedig a BSZKRT-al csap össze.

Görögország is résztvesz a párisi futballvilágbajnokságon

Athén. A görög futballszövetség legutóbbi ülésén foglalkozott azzal a tervvel, hogy a görög válogatott csapat résztvegyen a párisi 1938. évi labdarugó világbajnoki tornán. A szövetségi tanács hosszas tárgyalás után úgy határozott, hogy benevezi a görög csapatot a világbajnokságra és négytagú bizottságot alakítottak, az előkészítő munkálatok lefolytatására. A görög nemzeti válogatott megfelelő szereplésének előkészítésére gazdag munkaprogramot dolgoztak ki és az állam támogatását is kérték, hogy előre nem látható anyagi kiadásaihoz pénzbeli segéllyel járuljon hozzá.

UJ KÖNYV

Pajkos Történetek, Magyar Elzevirek. Az emberiség nagy szórakoztatói nemcsak színészek, bohócok, hanem azok az írók is, akik néhány órára el tudják velünk feledtetni a napi gondot és a holnaptól való félelmet. A Pajkos Történetek szerzői több évszázaddal ezelőtt éltek, de ma is és mindörökké amíg ember él a földön, aktuálisak maradnak: a férfi és nő szerelmi játékeit írják, példázatok, perszifalják, de ékes, csiszolt, magas színvonalu nyelven. A „Pajkos Történetek“ a középkori gálans olasz irodalom (Boccaccio és Poggio iskolája) legélvezetesebb és legmulattatóbb történeteit tartalmazza. A felnőttek számára rendkívül élvezetes, többszáz oldalas mű, pompás kötésben, a klasszikus festőművészet egy remek színes képevel díszített arany védőborítékban, jelent meg. A Magyar Elzevirek sorozatában eddig két kötet jelent meg és pedig: 1. „A szerelem iskolája“, 2. „Pajkos Történetek“. A „Pajkos Történetek“ kötet teljes címe: „Magyar Elzevirek, Pajkos Történetek. Irta: Poggio Bracciolini. Bevezette és fordította: Roboz Andor“. A kizárólag felnőtteknek való remek kötet ugyanugy mint párja „A szerelem iskolája“ arany borítékban, művészi képpel, pompás amatőr diszkiadásban 198 lef minden könyvkereskedésben, vagy Lepageál Cluj. Kérje a Rózsavölgyi kiadványok teljes jegyzékét.

Hol fordíttassa okmányait?

MITRA I. ALEXANDRU-nál!

dipl. jegyző és vizsgázott törvényszéki jegyző hivatásos FORDÍTÓ, fordításokat eszközöl felelősség mellett a következő nyelvekből: Román, magyar, német, francia, angol, olasz, spanyol, orosz latin, cseh, lengyel, holland, szerb, bolgár.

Arad egyedüli többnyelvű fordító irodája. — Információs iroda. — Bejegyzett cég.

Arad, Bulev. Regele Ferdinand 5. Csanádi Bank-palota. Másolásokat és levelezéseket vállal, cégek részére jutánvos díjazás mellett Szegényeknek, munkanélkülieknek kedvezményt nyújt.

HIVATAL: d. e. 9—1-ig.
d. u. 3—7-ig.

Felül kell bélyegezni az alkalmazottakról szóló kimutatásokat

A munkaügyi minisztérium újabb rendelkezése — Mi történik a már beadott kimutatásokkal?

Az arad-i iparfelügyelőségen — mint ismeretes — már hetek óta folyik az alkalmazottakról szóló kimutatások benyújtása. A korábbi rendelkezések értelmében a benyújtás határideje január 31-ikén jár le. Eddig a kimutatások bélyegmentesek voltak és azokat az iparfelügyelőség így fogadta el. Csütörtökön reggel azonban az iparfelügyelőség a kereskedelemügyi minisztériumból táviratot kapott, amelyben közlik, hogy a kimutatásokat — akár csatoltak hozzájuk külön kérvényt, akár nem — bélyeggel kell ellátni. A kimutatásokhoz egy nyolc leles okmány és egy egyleles repülőbélyeg, valamint kétszer kétféles okmány- és kétféles repülőbélyeg szükséges. Csütörtökön az

iparfelügyelőség már csak felülbélyegezve fogadta el a kimutatásokat. Kérdéses természetesen, hogy mi történik a régi kimutatásokkal, amelyeket bélyegmentesen nyújtottak be? Erre pontos választ nem tudnak adni az iparfelügyelőségen. Trimbitzió Traian iparügyi felügyelő annak a véleményének adott kifejezést, hogy mindenki helyesen teszi, ha a régebben beadott kimutatásokat is felülbélyegzi, nehogy ezeket a kimutatásokat esetleg érvényteleneknek tekintsék.

Az mindenesetre megállapítható, hogy a minisztérium későn küldte el a felülbélyegzésre vonatkozó utasítását, mert január 31-ig szinte lehetetlen a már benyújtott kimutatás-

kat felülbélyegezni. A nemzeti munka védelméről szóló törvény végrehajtását egyébként ezeknek a kimutatásoknak alapján az iparfelügyelőség a munkafelügyelőséggel karöltve ellenőrzi. Ugyancsak 31-ikén jár le — szintén visszavonhatatlanul — az iparigazolványok és munkakönyvek becserélésének határideje. Eddig a határidőig tehát minden iparos és minden munkás jelentkezzék iparigazolványával, illetve munkakönyvével becserélés végett a munkakamaránál. Február elején az illetékes hatóságok megkezdik az egyes iparosok helyzetének felülvizsgálását. A munkaügyi minisztériumban megtartott legutóbbi tanácskozáson a munkaügyi miniszter hangsúlyozta, hogy az ipartörvény intézkedései nem kívánják nehézségeket okozni az iparosságnak, sőt annak helyzetét meg akarják könnyíteni azáltal, hogy a munkaügyi hatóságok erőteljes küzdelmet indítanak a kontárok ellen. A minisztérium felszólítja az iparosokat, hogy ebben a munkában — amely elsősorban az ő érdekeikben indul — támogassák úgy a munkaügyi felügyelőséget, mint a Munkakamarát.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára 10 szóig csupán **20 lei.** 1 szó 2 lei. Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este **9 óráig** vesznek fel az Arad-i Közlöny kiadóhivatala. Telefon: 151. Főkiadóhivatal: Bulevardul Regele Ferdinand 4.

Az AMERIKA vendéglőben
Calea Saguna és Str. Ep. Ciorogariu sarkán 547
MA HALVACSORA
Ügányszene.

LEVELEZÉS

TRANS... Megkaptam, köszönöm. J-nak küldhet máskor is. Szememre vagyok, várom, mert nagyon szeretem. 638

ALKALMAZÁS

Második gimnázista leánya korrepetálására nőgyógyeget keresek. (Lehet diákleány is) Cim a kiadóban. 629

Városi gyakorlattal okleveles nőgyógyészeti felvezetek. — A nőiokat „A. Andó” jegyére Rudolf Mosse hirdetőirodába, Arad.

Szobaleány, éves bizonyítvánnyal. magas fizetéssel le vétetik. V. Bales 16.

LAKAS

BUTOROZOTT szoba közvetlen fürdőszobával kiadó Str. Horia 7. I em. 637

ÖZLETEK

TÁRNOVA község piacon vegyes és rövidáru kereskedés, valamint a hozzá tartozó ház azonnalra bérbeadó. Cim: Cociuba Tódor, Tárnova. 612

VÉTEL ÉS ELADÁS

Haláleset, elutasítás, költözködésből kifolyólag veszek készpénzért ócska butorokat, ruhaneműket, testműveket, könyveket, szőnyegeket, ágyneműt, matracokat, hangszereket, makulatura-papírt, ócskavasait, padlásholmit stb. Vidékre is megyek. Cimeket a kiadóba, vagy lakásomra, Str. Gojdu 5. Steiner. 488

Valódi perzsabunda jutányosan eladó. Cim a kiadóban. 404

Magas áron veszek tört és hulladék alumíniumot. Kálmár, Str. Brătianu 1. 636

Rövid zongora eladó. Butorizlet, Palatul Cenădan. 574

Modern francia-hálószobák jutányosan áron eladók. Str. Sarmisegetuza No. 17.

Textilüzlet rendezés komplett, asz aokkal, a nyo kal, eladó. Lulv. Reg. Ferdinand 22. sz. a. Háztuladonostól. 634

Elsőrendű száraz tűzfát búkk, cser, gyertyán tujban o. esőn szállit: Kneffel Károly és Fia fa és szénüzlete. 664

Villany-szerelés és azok javítása
Villany-műszerek és azok javítása
Villany-csillárok és azok javítása
Villany-gépek és azok javítása
Villany-szerelési anyagok raktára

NAVRÁDI,

Arad, Str. Metiana. 982

Varrogépek, planók, butorok, szőnyegek nagy választékban olcsón a „Tempo” biz. üzletben Arad, Fischer uliz-palota (Libr. Diecezana mellett.) Zalogtárgyakat teledősség mellett elhelyezünk, előleget nyújtunk, hosszabbításokat legolcsóbban eszközölünk.

KOLONFÉLÉK

Utazó, rövidáru szakmában, rendszeres Mureș-Criș-Jul völgyere, Bana és Hunedoara turákra új Fordra olcsón utast keres. Cim a kiadóban. 635

Beraktározási raktárban mindenféle ingóságok jutányosan beraktározhatók, eladásokat is közvetítünk, melyekre előleg is levehető. Eladó könyvszekrény, fehér 1/2 rézágak, egy nagy üvegial, 4 állóke, perzsaszőnyegek, 1 asztal, Str. Moise Nicoara 8—11. 617

Rádióműsor

— Románul időszámítás. —

PÉNTEK, JANUÁR 29.

București. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezek, háztartási és gyógyászati tanácsok. 13.00: Időjelzés, kulturális közlemények, sport, vizálásijelentés. 13.10 Déli hangverseny. Szórakoztató zene gramofonlemezek. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, tőzsde, bel- és külföldi hírek. 14.30: Vegyes zene gramofonlemezek. 15.00: Utolsó hírek, gabonatőzsde. 18.00: Táncok különféle hangszereken (mandolin, hárfá, banjo, saxofon, haval gitár, cimbalom, orgona, klarinét, zongora.) 19: Időjelzés, időjárásjelentés, időszéri közlemények. 19.10: Hangverseny. 20.00: Rádiógyetem. George Brătianu egyet. tanár előadása. 20.20: Elena Eitimiú előadása: „Aktualitások a szláv világból.” 20.35: Operaelőadás gramofonlemezek. Donizetti: „Lammermoori Lucia”, opera 3 felvonásban. A milánói Scala kórusával. Az I. felvonás szünetében (21.15—21.25): Környek és folyóiratok. A II. felvonás szünetében (22.00—22.15): Hírek, sport. 23.00: A Ion Matache zenekar játéka. 23.45: Hírek a külföldre franciául és németül. 23.05: Hírek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20 Időszéri szemle. (Felolvasás.) 11.45: Emberekben előforduló bélférgék. (Felolvasás.) 13: Déli harangszó. Időjárás jelentés. 13.05: Kerpely Jenő gondolkázik (zongorakísérettel.) 13.40: Hírek. 14: Vig György szaxofonozik (zongorakísérettel.) 14.20: Pontos időjelzés, időjárás és vizálásijelentés. 14.30: Hanglemezek. 15.40: Hírek, étrend. 17.15: A rádió diákfelőrája „Karnavál herceg.” (Felolvasás.) Utána: Ifjúsági közlemények. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Hogyan került új hirtokos kezére a törökök től visszafoglalt terület? 18.30: Horváth Gyula és cigányzenekara. Közben 19: Sportközlemények. 19.40: Csevegés békebeli fiákeresekkel királyokról, mánásokról és divákról, akkori slágerekkel. (Lemezfelvétel.) 20.20 Az Operaház előadásának ismertetése 20.30: Az Operaház előadásának közvetítése. „Carmen.” Az I. felvonás után kb. 21.25: Hírek. A II. felvonás után kb. 22.25: A rádió külügyi nyegedőrája. — A III. felvonás után kb. 23.25: Időjárásjelentés. Az előadás után kb. 0.15: Hírek angol nyelven. Majd kb. 0.20: Jazzzenekar játszik, Kalmár Pál énekel. 1.05: Hírek.

Budapest II. 19.10—19.40: Gyorsirótanfolyam. (Szlabey Géza.) 20.30—20.55: Spanyol aranykor. Passuth László dr. előadása. 21.—21.20: Hírek. 21.25—22.45: A rádió szalonzenekara.

Bécs. 8.10—9: Operettlemezek. 11.20: Francia lecke. 13: Állástanok zenekara. 15: Schubert: A-dur hegedű- és zongorakettős. 19.35: Kastleiz Ella hegedű (csak Grác.) 21.55: Szimfonikusok. 23.20: Kivánsághangverseny.

Belgrád. 13: Rádiózenekar. 18.20: Népdalok. 18.40: Rádiózenekar. 19.30: Népdalok. 20.50: Lemezek. 20.50: Milojevics szerzemények. 23: Népdalok. 23.30: Vendéglobi zene. 24—0.30: Tánclemezek.

dalok. 20.50: Lemezek. 23.20—24: Népdalok. 20.50: Népdalok.

Berlin. 18: Backhaus zongoraművész lemezei. 18.30: Gerstenberg Henrik emlekezete. 20.15: Rádiózenekar Tschislog szoprán és Hauck baritonnal. 21.10 Rádiózenekar Stuhlfaut hegedűművészszel. 22: Szórakoztató zene. 23.30: Dobrindt zenekar.

Milano. 17: Az olasz vonósnégyes játéka. 21.40: Vegyes zene. 22: Szimfonikus hangverseny. Beethoven: I. és IX. szimfonia énekkarral. 0.15: Tánczene.

Pozsony. 11.10: Magyar hírek. Lemezek. 15: Német és magyar hírek. 19: Magyar műsor. 23.45: Lemez. 23.45—24: Brűnn.

SZOMBAT, JANUÁR 30.

București. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezek, háztartási és gyógyászati tanácsok. 13.00: Időjelzés, kulturális közlemények, sport, vizálásijelentés. 13.10 Déli hangverseny. Szórakoztató könnyű zene, gramofonlemezek. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, tőzsde, bel- és külföldi hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.00: Utolsó hírek. 15.15: „Strájer”-ek órája. 18.00: Katonazene. — 19: Időjelzés, időjárásjelentés, időszéri közlemények. 19.10: Román zene, a Julea zenekar közreműködésével. Énekel: Mia Braia 19.50: Rádiógyetem. 20.10 A hangverseny folytatása. 21.00: Rádió posta. 21.15: A rádió jazz zenekarának esti hangversenye. Énekel: Cristian Vasile. 22.30: Hírek, sport. 22.45: A Jean Marcu zenekar esti hangversenye. At vitel a „Splendid Parc” étteremből. 23.45: Hírek a külföld számára francia és német nyelven. 23.55: Utolsó híradás.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: Sas Ede elbeszéléseiből. (Felolvasás.) 11.45: Flamand festők művel. (Felolvasás.) 13: Déli harangszó. 13.05: Sch. Solt Etel és Kerényi György énekel (zongorakísérettel.) Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás és vizálásijelentés. 14.30: Országos Postaszeneakar. 15.40: Hírek, étrend. 17.15: Harsányi Gizi meséi. 17.45 Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Mit üzen a rádió? 18.30: Közvetítés a Raina-cukrárszobából. Kalmár Rezső szalonötösének műsora. 19.20: A polgárság megszervezése a légoltalom céljaira. 19.45: RácZ Aladár cimbalmozik. zongorán kíséri RácZ Aladárné. 20.10: Földi Mihály elbeszélése. 20.40: Az Operaház tagjából alakult zenekar. Vezetve Dohnányi Ernő. — Strauss János hangverseny. 21.40: Hírek. 22—1: Rádióhál. Rendező Bánóczy Dezső dr. Szünetben kb. 23: Időjárásjelentés. 1.05: Hírek.

Budapest II. 18.—18.45: Hanglemezek. 18.50—19.15: Mezőgazdasági felőrá. 19.40—20.15: A gazdasági szabadság első hirdetője. (Ouesnay, a fiziokrata) 20.25—21: Országos Tivadar hegedű (zongorakísérettel.)

Belgrád. 13: Rádiózenekar. 14.15: Népdalok. 18.20: Dalok. 18.50: Rádiózenekar. 19.40: Lemezek. 20.50: Milojevics szerzemények. 23: Népdalok. 23.30: Vendéglobi zene. 24—0.30: Tánclemezek.

HUNGARIA

Nagyszálló

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak!

Távirat cím: „HUNGARIOTEL”.

Legújabb jelentéseink:

Franasovici közlekedésügyi miniszter válaszolt a szenátusban

a CFR. munkások mozgalmáról elterjedt hírekre

București-ből jelentik: A Kamara mai ülésén Petre Ghița elnök felolvassa Nicolae királyi hrceg sürgönyét, amely a következőképpen hangzik:

„Köszönöm önnek és a képviselőháznak a jókívánásokat. Nicolae”.

Madgearu Virgil interpellált az aranyalap újraértékelése ügyében. Kifejtette, hogy a pénzügyi helyzet a gazdasági és pénzügyi rendszabályok egészen új rendszerét követeli és emiatt a felelősség a kormányra hárul. Az utóbbi időben többen bírálták a pénzügyi stabilizáció ügyét és támadták a liberális kormányt. Egyesek azt mondták, hogy a devalorizáció lehetne a jelszó. Ma már túl vagyunk minden illúzió és devalorizáció minden híve elismerte felfogásának helytelenségét. A devalorizáció nem lehet komoly gazdasági és pénzügyi program alapelve. Ellentétes helyzetbe kerülünk — folytatta interpellációját Madgearu — a kormány, mint a stabilizáció védője mutatkozott

be, legalább is ilyen kijelentéseket tett különböző kormányzati ténykedése alkalmával. Ezután egész sor szöveget olvasott fel a liberális kormány tagjainak nyilatkozataiból.

Majd Franasovici közlekedésügyi miniszter felvilágosítást adott a CFR-nél levő állítólagos zavarokról és válaszolt Manoilescu e tekintetben tett felszólalására és az „Universul” cikkére. A közlekedésügyi miniszter a következőket jelentette ki:

— Nincsen semmi alapja annak, hogy a CFR grivița-i műhelyének munkásai sztrájkot terveznek. A kormány megtesz minden intézkedést, hogy idejekorán megfékezzen minden esetleges földalatti megmozdulást.

A miniszter beszéde további során kijelentette, hogy a román nyelvvizsgákat nem szüntetik be és azokat, akik 17—18 év alatt nem tudták megtanulni a román nyelvet, nem fogadják vissza állásukba. Franasovici rámutatott arra, hogy a kormány a legnagyobb jóakaráttal van alkalmazottai iránt és jogos panaszait mindenkor orvosolni fogja.

Angol jegyzék öt európai kormányhoz a spanyol semlegesség ügyében

Londonból jelentik: Anglia nagykövetei útján a francia, német, olasz, portugál és szovjet-kormányokhoz a következő jegyzéket juttatta el:

1. Örömmel állapítjuk meg a január 9-i jegyzékre érkezett öt válaszból az egyetértést a spanyol kérdések körül.

2. Örömmel tölt el az is, hogy nem esett kifogás alá az, hogy a jegyzékváltást közöljék a nemzetközi semlegességi bizottsággal, azzal a kérelemmel, hogy a bizottság határozza meg a napot, amikor a spanyolországi ügyekbe való be-

avatkozás megakadályozására vonatkozó intézkedések életbe lépjenek. 3. Köszönettel vesszük annak a javaslatnak elfogadását, hogy minden kormány a beavatkozás megakadályozására intézkedéseket fogantosszon az általános ellenőrzés bevezetése előtt is. 4. Érdeklődéssel fogadta az angol kormány a német és olasz kormányok javaslatát az idegen résztvevőknek a spanyol harc-terekről való eltávolításáról. A tervet az angol kormány helyesli és javasolja, hogy a semlegességi bizottság tárgyalja le azt.

Uj törvény az uralkodói hatalomról Angliában

Londonból jelentik: Ma közzétették az uralkodói hatalom folytonosságának biztosításáról szóló törvénytervezet szövegét. Ennek értelmében, ha az uralkodó 18-ik életévét nem érte el, kormányzó végzi helyette a király nevében az uralkodói teendőket. A kormányzó tisztségét a trónöröklés sorában következő személy tölti be. Ez vonatkozik arra az utra is, ha a király képtelen lenne az uralkodásra. A kormányzói állást nem töltheti be az, aki: a) nem angol alattvaló, b) nem teljes kora, c) nem lakik Anglia területén, d) a trónöröklési törvény szerint nem viselheti és nem birtokolhatja a koronát. Ha meghal a kormányzó, akkor tisztségében a trónöröklés sorrendjében következő személy kö-

veti. A kormányzó nem hagyhat jóvá olyan törvényjavaslatot, amely a trónöröklés sorrendjét megváltoztatja és az anglikán vallásnak biztosított jogokat csorbítja. A király betegsége vagy Angliából való távolléte esetén a királyi hatalmat királyi tanácsosokra ruházhatja külön pátenst utján. Ezek a királyi tanácsosok a következők lehetnek: házastársa és a trónöröklés sorrendjében következő négy személy.

A törvénytervezet értelmében, ha Erzsébet hercegnő, ha 18-ik évének betöltése előtt kerülne trónra, a glouchesteri herceg, VI. György király legidősebb fivére lenne a kormányzó.

Londonba rendelték a palesztinai angol főbiztost

Jeruzsálemből jelentik: A Havas francia távirati-iroda jeruzsálemi levelezője jelenti, hogy a palesztinai angol főbiztost távirati lag Londonba rendelték. A főbiztos valószínűleg

pénteken utazik el az angol fővárosba. Beavatott körök úgy tudják, hogy a főbiztost a legutóbb történt újabb zsidó és arab összetűzések következtében rendelték Londonba. (Rador.)

Gyermekgyilkosságot lepleztek le București-ben

București-ből jelentik: Megdöbbentő leletre bukkantak a Buzesti-ucca csatornájában. A járőrök egy újszülött gyermek testrészeit találták meg. A rendőrség azonnal megindította a nyomozást, amelynek eredményeképpen megállapítást nyert, hogy Savu Maria cselédleány, Buzesti-ucca 15. szám alatti lakos fiugyermeknek adott életet és hogy szé-

gyenétől megszabaduljon, konyhakéssel összedarabolta újszülött gyermekét, majd a test egy részét a csatornába lökte, míg másik részét elrejtette. Kihallgatása alkalmával beismerte borzalmas tettét és közölte, hogy azért pusztította el gyermekét, mert szegylte, hogy az völegényétől házasságon kívül született. A bestiális gyermekgyilkos anyát a rendőrség letartóztatta.

Egy orosz ügyvéd

a párisi politikai gyilkosság gyanúsítottja

Párisból jelentik: Navasi holttestét felboncolása után lakására szállították. A meggyilkolt újságírót pénteken déle ött temetik el. A lakásán talált okmányok áttanulmányozása több napot vesz igénybe. Állítólag a közbiztonsági hivatal egy orosz ügyvédre gyanakszik, aki Navasin meggyilkolása előtt tudott arról, hogy az újságírót „háálra ítélték”.

Visszavonulnak a valenciai kormány csapatai

Salamanca-ból jelentik: (Rador). A nemzeti csapatok főhadiszállásának jelentése szerint a nemzetiek valamennyi frontszakaszon élénk tevékenységet fejtenek ki. A kormánycsapatok több helyen kiürítették állásaikat és visszavonultak. A déli hadszíntéren az esőzések következtében a folyók megáradtak, emiatt a déli frontszakaszon a hadműveletek rendkívül lassan haladnak előre. A nemzeti csapatok az aranjeuzi szektorban több fontos hadászati pontot foglaltak el.

Papana repülőfőhadnagyot

Románia legkiválóbb pilótáját meghívták a cubai egyetem repülésügyi tanszékére

București-ből jelentik: A Capitala című lap azt írja, hogy Alexandru Papana főhadnagyot, a román pilótagárda legnevesebb tagját a kubai egyetem meghívta a repülésügyi tanszékére. A kubai egyetem 1500 dolláros havi fizetést helyezett kilátásba a népszerű pilótának, aki azonban ezt a kitűnő ajánlatot hazafias szempontokra való hivatkozással visszautasította.

Egyébként Papana főhadnagy Amerikában különböző városokban repülőmutatványokat mutat be, azért 21 ezer dollár tiszteletdíjat kap ecstenként.

Titokzatos merénylet a sztrájkoló amerikai munkások gépkocsija ellen

Washingtonból jelentik: A nagy amerikai gépkocsiipari sztrájkban nem tudnak megegyezésre jutni a gyárak igazgatósága és a munkásság. Tegnap gépkocsival négy munkás járt városról városra és a sztrájk melletti kintartásra buzdították munkástársaikat. Az egyik keresztutnál hirtelen nagy szürke turakocsi került a munkásokat szállító propagandauton levő autó elé. A munkások gépkocsija fának rohant, felborult és összetört. Közben revolverlövés hangzott el és három munkás a zuzott sebek mellett a revolverlövés következtében is igen súlyosan megsérültek. A rendőrség lázas nyomozást vezetett be a titokzatos szürke turakocsi utasainak felderítésére. A megsebesült munkások állapota igen súlyos.

Uj kimutatás az amerikai árviz pusztításairól

Newyorkból jelentik: Az Associated Press részletes kimutatást közöl az Ohio folyó áradása folytán történt árvizveszedelemről. Szomorú számokat ad közre, amelyekből kitűnik, hány áldozatot követelt eddig a borzalmas árviz. A kimutatás szerint január 28-ig 293 ember halt meg, ezeknek személyazonosságát sikerült megállapítani, 958.500 ember maradt hajlék nélkül, az árviz okozta anyagi kár 400 millió dollárra tehető. Remélik, hogy ha a beállott fagy állandósul, az árvizveszedelem rövidesen elmúlik a veszélyeztetett vidékről. (Rador.)

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS
felel.